

Psalmus

ad macellum ad occidendum. omnes remanent in oculi. Et hoc quia (de absconditis suis) id est de peccatis non confessis. Proverbi. xxviii. Qui abscondit scelera sua non dirigit. Job. xxxi. Si abscondi. q. hō peccā meū et celavi i sinu meo iniquitatē meā (adimplet ē venter eorū). i. p̄scia eorū. Dicere. iiii. Ventrē meū doleo. sic poterūt dicere i die iudicii oēs illi q̄ nō aperuūt peccā sua p̄ p̄fessionē tūc reuera dolebūt. q. p̄gnātes parturiētes nec valētes parere. Sapi. v. Dicēt unq̄ intra se p̄niam agētes et p̄ angustia sp̄s gemētes. Lu. xxj. Ele p̄gnātib⁹ et nutrīb⁹ i illis dieb⁹ (saturati sunt filijs). i. opib⁹ malis. p̄. Immolauerūt filios et filias suas demonijs. s. hoc saturitas mala ē q̄ aufert requiem. Eccles. v. saturitas diuitis nō sinit eū dormire (et dimiserūt reliq̄as suas). i. penā peccā (puulis suis). i. suis imitatorib⁹. s. im illud Deut. v. Ego sū dñs deus tu⁹ emulator reddēs iniquitatē patrū sup filios i tertiā et quartā generationē hīs q̄ oderūt te. v. (saturati sūt filijs) ad lram Job. xxi. Semē eorū p̄manet corā eis. p̄inquo: n̄ turba et nepotū in p̄spectu eorū et post egrediunt vt greges puuli eorū. See. ii. Bliā eorū a ptu et ab vtero et a cōceptu (et dimiserūt in morte reliq̄as suas). i. diuitias quas secū ferre nō p̄nt (puulis suis) ad lram filijs. p̄inqs et nepotib⁹. Ecclesiastes. v. est alia vanitas pessima quā vidi sub sole diuitie cōferuate in malū dñi sui peunt. n. in afflictōe pessima generauit filiū q̄ i summa egestate erit sicut egressus est inudus de vtero m̄ris sue ita reuertet et nihil secū affert. miserabil p̄sus infirmitas quō venit sic reuertet. p̄. Simul insipiens et stultus p̄bunt et relinquēt alienis diuitias suas et sepulchrū eorū dom⁹ in eternū. i. T. bi. vj. Nihil intulim⁹ in hunc mundū rē. Eccles. v. Est aliud malū qd̄ vidi sub sole et q̄ dem frequēs apud hoies vir cui dedit de⁹ diuitias et substantiā et bonorē et nihil deest aie sue de oib⁹ q̄ desiderat: nec dedit ei potestātē de⁹ vt comedat ex eo. s. hō extrane⁹ vorabit illud bec vanitas et magna miseria ē. vñ Luc. xij. Stulte hac nocte repetēt a te aiā tuā q̄ aut parasti cui⁹ erunt. Eccles. vj. Si genuerit quispiā centū liberos et vixit multos annos et aia illi⁹ nō vtaf bonis sue substantie sepulturaq̄ careat. de hoc ego p̄nicio q̄ melior isto erit ab ortu. s. de iusto dicit d̄sp̄itō totum in vno loco dedit paup̄ib⁹ nō filijs aut nepotib⁹ vel de Adā et Eua q̄ deliquo vetito comederūt (filijs). i. ad nouitū filiorū q̄ vti dicit v̄sus Sentit adhuc p̄les q̄ cōmiserē parētes. Job iij. et q̄si dormiēs silerem. ibi dicit glo. si Adā nulla putredo peccati corrupisset nullos ex se gebēne filios. p̄creasset. Ezech. viij. patres comederūt vñ acerbā et dentes filiorū obstupescūt (dimiserūt reliq̄as suas) que sunt famēs. sitis calor et b̄mōi et ad vltimū mors. p̄. Circūdederunt me dolores mortis. Job. vj. Sagitte dñi in me sūt (puulis suis) Sapiē. iiii. ex iniq̄s oēs q̄ nascēt testes sunt nequicie. aduersus parētes interrogatiōe sua. verus. exclamāt exl'a quotquot nascunt ab eua. et dicit plr (reliquias) q̄ sūt ml te reliquie. Prima ē recordatiō peccati ad delectandū q̄ debēt deleri Ero. xvij. Debo memoriā Amalech. Etiae. xiiij. Perdā babilonis nomē et p̄geniem et reliq̄as et germen Josue. x. Josue cepit macedā et percussit in ore gladij regem illius et oēs habitatores illius intecafecit nō dimisit in ea saltē paruas reliq̄as p̄ iosue signat. iustus p̄ macedā q̄ interpretat eruriēs vel exustio signat peccā q̄ exurit omnia bona q̄ inuenit q̄ ē ignis vsq̄ ad p̄sumationē deuorās. Job. xxxv. Per os gladij os p̄fentis p̄ regē macedā p̄ria voluntas designat. Secūda ē locutiō de peccō. Eph. v. Fornicatio aut inuidia nec noiet in vob̄. et non tñ nomē peccati: imo etiā silitudo delēda est. See. ii. Auferā noia Baalim de ore ei⁹. Tercia ē aspect⁹ vel colloquium rei desiderate. Ecdi. ir. Auerte faciē tuā a muliere comprāntē respiciās speciē alienā. p̄pter speciē. n. mulieris perierūt multi et post colloquū ei⁹ q̄si ignis exardescit (ego autē) dicit vir iustus (in iusticia) bonorū op̄z (apparebo in cōspectu tuo) Ero. xxxiiij. Nō appēbis in cōspectu meo vauius. s. a bonis opib⁹. vel (i iusticia) p̄sumata. q̄. s. tu eris oia in oib⁹ de qua iusticia d̄f. Mat. v. Beati q̄ esuriunt et sitiūt iusticiā: q̄m̄ ip̄i saturabunt de qua saturatione s̄dit

(satiabor) bec satietas erit i ipleione desiderior. p̄. Qui replet in bonis desiderū tuū. et hoc (cū appuerit glia tua) culibet iusto in sez in alijs. j. Job. iij. Charissimi nunc filij dei sumus et nondū apparuit qd̄ erimus. Esa. xxxvj. Tollatur impius ne videat gloriā dei.

Psalmus. XVII

Diligā te domine fortitudo mea: dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Titulus. In fine puero dauid (verba cantici hui⁹ q̄ locutus ē dño in die qua liberauit eū de manib⁹ inimicorū suo. rū et de manu saul) et dixit. in p̄cedēti p̄. egit de orone p̄ liberatione sua et mēbroz. Dic autē agit grās p̄ liberatione sp̄iali. lraliter autē p̄victoria dauid: q̄ s̄ agit grās p̄ liberatione resurrectione a morte et a dyabolo q̄ p̄ Saul designatur talis ē sensus hui⁹ tituli (verba cantici hui⁹). i. psal. at. tribuunt (Dauid). i. xpo. s. (puero dñi) dirigētia (i finez). i. in xpm̄ (q̄ locut⁹ ē dño). i. ad bonorē dñi p̄ris (in die q̄ eripuit eū). i. liberauit dñs p̄ (de manu inimicorū) demonū (et de manu saul). i. in ortis. Saul. n. petitiō interpretat. q̄ p̄p̄s nō volūtate dei sibi regē petijt. Silt de⁹ mortē nō fecit Sap. j. s. hō eam sibi manibus et pedib⁹ acquisiuit. et idē p̄. licet q̄busdā verbis mutatis. ij. Reg. xxij. et loquit⁹ q̄ dā in p̄sona capitis. quedaz. s. in p̄sona mēbroz voce non mutata. p̄t v̄mionē capitis et mēbroz. Quatuor sūt p̄titiōnes. Primo de liberatione grās agit. Secdo agit de dadib⁹ hūani generis añ primū aduentū dñi. ibi (circūdederunt) Tercio xps agit de d̄tute ac potētia sua. ibi (de⁹ qui p̄cavit) Quarto ecclesia leta munera dei laudat. ibi (vixit domin⁹) Agēs ergo grās dicit (diligā te dño) dicit vir iustus sicut patrē fili⁹: sicut sponsa sponsum: sicut magist̄r discipul⁹. Deut. vj. Diliges dñm deū tuū et toto cor. et et tota a. et et tota fortitudine tua. hoc ē fm̄ be. Bern. dulcē prudētē fortit. dz. n. n̄ra dilectio eē dulcis prudēs et fort. vñ dicit be. Bernar. Dilce xp̄iane a xpo amare xpm̄. ama dulcē. ama prudētē. ama fortit. dulciter ne illectus. prudētē ne deceptus. fortit ne depp̄sus ab amore dñi auertaris. hui⁹ dilectionis dulcedo cōsistit in tribus. Primo in recordatione remissionis peccōz. p̄. Suavis ē dñs v̄m̄eris et miseratōes ei⁹. sup oia opa ei⁹. Luc. viij. Dimissa sunt ei peccā multa rē. Secdo in recordatiōe b̄nficiorū dei p̄. Memoria abundātie suauitatis tue cruciabit. Tercio in p̄guatatiōe vite eterne p̄. Gustate et videte. q. suavis ē do. Idē prudēs debet eē dilectio i trib⁹. s. p̄uidēdo p̄t infidias dyaboli. ij. Cor. ij. vt nō circūueniamur a sathana. nō ei igno ram⁹ cogitātiōes ei⁹. Can. vij. Nasus tu⁹. i. discreto sicut turris libani. id est custodia candoris mundicie que respicit contra Damascū. id ē contra infidias dyaboli. Damascus enim interpretatur potus sanguinis et significat dyabolum. Secūdo in p̄cuisas infidias p̄cauēdo. Proverbiō rū. xx. Rex qui sedet in folio iudicij dissipat omne malum intuitu suo et in eodem dissipat impios. id ē malos motus rex sapiens. i. ratio. Tercio in sic cauēdo strenue perseuerando. Sapiētē. viij. Sapiē. vincit malitiā attingit a fine vsq̄ ad finem fortiter et disponit omnia suauiter. Itz debet esse fortis in tribus. Primo in expellendo timores. p̄. Dñs illuminatio mea et salus mea quē timebo. q. d. nullū Secūdo in appetendo laborē. Job. vj. Quis mihi det vt veniat petitiō mea et quod expecto tribuat mihi deus soluat manum suam et succidat me et affligens me dolore nō parcat. Canticoz vlti. Fortis est vt mors dilectio. p̄. Ego autem in flagella paratus sum. Tercio in non fugiendo pudorem. p̄. Propter te sustinui obprobrium. Mathei. x. Qui me confitebitur corāz hominibus rē. de hac dilectōe s̄ dicit (diligam) nec dicit diligo s̄ (diligā). vt notet p̄cuerantia et subiūgit causas quare diligēdus ē de⁹. Prima est quis dat fortitudinē in aggrediēdo ardua. vñ dicit (fortitudo mea). p̄. Domine i virtute tua lerabit rex rē. j. Macha. iij. nō in multitudine exercitus victoria belli sed de celo fortitudo est. Secūda est quia dat firmitatem sustinēdi aduersa. Ecclesi. xv. Firmabit et non flectetur. vn̄ depicit

De insania diuitū suarū diuitias suas filijs et p̄p̄inquis.

Nō q̄ ml te tunc reliq̄ peccōz.

Figura.

De dilectiōe v̄m̄eris in q̄b⁹ p̄sistat.

De de⁹ sit diligēd⁹ m̄tis respectibus.

(firmamentum) Math. vij. Venerunt flumina et flauerunt et irruerunt in domum illam et non cecidit. fundata. n. erat supra petram. Tercia e qz refugiu respirati ad ipm. hoc e (et refugiu meum) et loquitur more pugnatis. Math. xj. Venite ad me oes q laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Quarta e qz liberator circumuento tentationibus vn addit (et liberator meus) Job. xj. Quasi meridianus fulgor con surget tibi. ad vespera et cu te presumptu putaueris oriens vt lucifer. j. Genes. x. Fidelis deus. Quinta est quia ipse est adiutor defendenti se. vnde addit.

Deus meus adiutor meus: et spabo in eu (Deus meus) q me creasti tu es (adiutor meus) ps. Nisi qz do. adiu. me paulominus habitasset in inferno aia mea. et ido (spabo in eu) in hoc vsu p primam et terciam psonam notatur in xpo duplex natura. Sexta causa e qz e pector timenti. vnde dicit.

Protector meus et cornu salutis mee et susceptor meus.

(Protector meus) .i. pcul tecto: Esa. liij. Erit in vmbra cui diei ab estu et in absconsione a turbine et a pluuia. Septima qz e cornu impeteti diabolium de quo addit (et cornu salutis mee) .i. firma celsitudo .i. saluati sabli mator. saluati. n. de. et saluati sibi euat. ps. In te inimicos nostros ventilabim? cornu. Job. iij. Qui parati sunt susci tare leuiathan. Lu. j. Et erit cornu salutis nobis. Octa na (qz e susceptor) vt pnum venietu. vn dicit (et susceptor meus) Mat. xxv. Venite bndicti pfrs mei pcpite regnu rē. ps. Et cu gloria suscepisti me. i. gliose de hys omib? di. Ec cle. xxiiij. Protector poterit firma vtutē regimine ardorū vmbra culū meridiani. de pcatō offensionis adiutorius ca sus exaltās animā illuminās oculos. dās sanitatē et vitaz et benedictionem pro hys omnibus promittit propheta se laudare deum dicens.

Laudans inuocabo dominum et ab inimi cis meis saluus ero.

(Inuocabo dnm) nō mei gloria s dei querens (laudās) exterius ore (inuocabo) .i. intus vocabo i corde ne sim de illis de qbus dicit dñs Esa. xxix. Popul? h labijs me bo. norat cor aut. e. lō. e a me et sic p dei adiutoriu (ab inimicis meis) demonib? vel mudo carne dyabolo de qbus Eccl. i. Si pfrs aie tue pcpificētias tuas dabit te in gaudi um inimicis tuis (salu? ero) qd bñ sequit post inuocatōes fm illud Joel. iij. Omnis qui inuocauerit nomen domini saluus erit.

Circūderunt me dolores mortis: et tor rentes iniquitatis conturbauerunt me.

(Secūda ps in q in psona iustoz q fuerit añ aduentum xpi agit ppha de cladi? hñani gener? et hāz narratio extē ditur vsqz ad locū in q agit de incarnatione. s. (idinauit ce los et descēdit) et vsqz ad collectionē ecclie. s. (misit de sū. et ac. me) cōtinuo lre. possēt aliqz dicere tu dicis te esse sal. uandū qre ita dicis qd mali tibi ē ecce (circūderunt me do. mor.) hec ē pma clades. s. penaltas: et sunt hñ dolores mortis sagitte dñi p qz itur ad mortē. s. fames: sitis: calor. frigus. et bimōi sagitte tue. infire sunt mibi. Job. vi. Sagit te dñi in me sunt qm indignatio ebit spm meū. Secūda ē sturp pctor de qua dicit (et torētes iniquitatis) .i. p dicitā (conturbauerunt me) qz p pccm pcurbat aia et pfundit ne sci at qd eligēdū et qd fugiēdū torēs dñ pccm multis ratio nib? Prima e qz torēs impetuose currit sic pccm. Seneca Virt? lēta vitū ipetuosi. Secūda e qz ppe obicē forū? currit ita qz phibet magis appetit. vn nitimur in vetitū sp cupi. musqz negata. ad Ro. v. Lex subintrauit vt abūderet deli ctū. j. Cor. xv. vltus peccati lex. Tercia qz turbid? ita pccm ab effectu qz aiam turbidā facit ps. Aia mea turbata ē val. Diere. ij. Quid tibi vis i via egypti vt bibas aquā turbidā Quarta qz tumultuosus sic pctor. Esa. lvij. Impij qsi ma re feruēs qd qescere nō pōt. Quinta qz cauat terrā et cōsu mit sic pccm naturalia. Job. xiiij. Lapides excauat aque et allusione paulatim terra psumit. Sexta qz accidētalit? ne cat sic pccm. vñ Sen. Virtutes sunt in ppro subiecto vicia

in alieno. Septima quia non firma secum trahit. sic pecca tum non radicato in charitate secum trahit Eph. ij. In charitate radicati et fundati rē. Judic. v. Torrens cadu min traxit cadauera eoz. cadumū interpretatur mare Ru brum et significat peccatū. Octava qz pcpitat se in mare. sic pctor pcpitat se in infernū. Ro. vi. Stupēdia pccm mors. Nonā qz puenit ex mib? calore solutis sic pccm ē ex oya bolo q pus erat sicut nix in celo. s. calore supbie solutus ē: et iste torēs pcurbat boies. Tercia clades ē miseria quam patit hō ex cōsortio maloz: vnde dicit.

Dolores inferni circūderunt me: preoc cupauerunt me laquei mortis.

(Dolores infer.) .i. mali focij i infernū torēdi circūderunt me. et recte mali focij dicunt (dolores infer.) qz vn? de ma gnis doloribus inferni erit malozū societas. sicut ecōtrario vnū de gaudijs padyfi erit bonoz societas. Apo. vi. Ecce equ? pallid? et q sedebat sup eū nomē illi mors et infern? se. qbat eū: vel (dolo. inferni) .i. egritudines Job. xxiiij. Ad ni miū calozē trāseat ab aqs mīnū. vel (dolo. inferni) .i. dolor quē igerit necessitas descēdēdi ad infernū. Job. xvij. In p. fundissimū inferni descēdent oia mea. Quarta ē miseria fo mitis q ē impedimētū ad bñ agendū et pmitas ad male agen dū. vn subiūgit (pocupauerunt me) .i. ab ifusione aie i me venierit (laquei mor) .i. reat? originalis peccati. Job. xiiij. Posuisti in neruo pedē meū. ps. Et audiret gemitus con pe. et sol. filios interempto. ē multiplex mors quarum quē libet habet laqueos suos.

In tribulatione mea inuocaui dominum et ad deum meum clamaui.

(Supra enumerauit clades hñani gener? ppe qz amouē. das. h clamat ad dñm: et orat in psona omnū antiquoz vel etiā oim iustoz in tribulationib? positoz oñdens Dñi mo orationē suā eē necessariā eū dicit (i tribulatione mea) ij. Para. xx. Eū ignorem? qd agere debeam? hoc solū bu ius residuū vt ad te dñe nros oculos dirigam? Sedo oñdit eā eē fidelē dicēs (iuocaui) .i. itus vocaui. Esa. liij. Queri te do. dñ inueniri pōt. inuocate eū dñ. ppe est. Tercio dire. ctā eū addit (et ad dñm meū) nō ad alienū. Mathei. iij. et Deut. iij. Dñm deū tuū adorabis: et illi soli ser. Quarto de uotā. abi (clamaui) qd maius ē qz iuocare. j. Reg. j. Anna tacēs clamabat. Quinto fructuosam. vn sequit.

Et exauditur de templo sancto suo voces meam. et clamor meus in conspectu eius in trouit in aures eius.

(De tēp. s. f.) .i. de celo vocē meā. ij. Reg. viij. Exaudies i celo i firmamēto solij tui. vl (de tē. s. f.) .i. de xpo. vñ. j. Ma cha. ij. Tēplū ei? sicut hō ignobil. de hoc tēplo exaudit nos dñs qz ē mediator. Heb. ij. Astarvultui dei p nobis. vl (tē. plū) .i. bñ vgo. ps. Adorabo ad tē. s. f. (de q) .i. p quā nos nos exaudit. vñ. b. ber. Ille sol? a laude ei? taceat q eā fide liē aduocatā sensit defuisse. vl (de tēplo) materiali ad lraz iij. Reg. viij. Si qz cognouerit plagā cordis sui et expāde rit man? suas i domo hac tu exaudies i celo i loco habitati onis tue. Sexto oioem suā nō solū exauditā: s ad bñplaci tā eū subiūgit (et cla. me? i ope. tuo) .i. in bñplacito. vel in corde vbi ipē sol? ospiāt. j. Reg. xvj. Hō videt ea q patent de? cū cor intuet (ei?) Septimo oñdit eā eē efficacem di cēs (itrouit i aures ei?) .i. in dementiā ei? Eccl. xxxv. Oio bñliātis se nubes penetrabit ostēsis et determinatis cladi bus hñani gener? et q ppe illas clamās exaudit? ē pphayd xps i psona membror: qm hoc factū ē p xpi incarnationē et passionē. ideo subiūgit de incarnatione. sed prius riat de illis que facta sunt in illo aduentu qz de ipso aduentu vl incarnatione loquatur. Illa autem sunt predicatio ebristi et effectus ipsius predicationis. Primus ergo effectus est commotio in mente pctoris p timorē. de quo dicit.

Commota est et contremuit terra: funda menta montium conturbata sunt: commo ta sunt quoniam iratus est eis.

(Comota ē terra) .i. terrena corda boninū. ps. Alluxerūt

De cladi? et miserijs hñani gnīs

De dñi cō. ppe torētū multis rati onibus.

De fructu seu effectu p dicationis

Psalmus

choruscationes tue orbi terre vidit et comota e terra bene dicit (comota) q simul mota qz pteritio dz ee vniuersalis: vñ ps. Lauabo p sin. no. lec. meñ. Esa. xxxviii. Recogitabo tibi oēs annos meos etc. Cre. iij. Fregit ad numerz dētes meos. ad numerz dētes frangunt cū boies p singulas delectationes pterunt. Scōs effectus ē tremor in corpe de q subdit (z cōtrahit) Viere. xxxj. Postqz oñdisti mibi pculisti femur meū: pñius sum et erubui. Tercius effectus ē admiratio amoris mūdi. vñ addit (fundamenta) .i. spes (montiū) .i. supboz pfidentū in terrenis (pmbata sunt et comota sunt) ita qz iā nō ponūt spem in terrenis de bñs montibz .ij. Reg. j. Mōtes gelboe nec ros nec pluuia veniunt sup vos etc. gelboe interpretat volutatio vel decursus z significat ista t̄palia q̄volunt et desuunt fundamenta boz montiū sūt amor mūdi et spes hūana q̄ p pdicationez xp̄i destructa sūt et posita sunt fundamenta fidei spei et charitatis ei hoc (qm̄ iratus ē eis) .i. irā futuri iudicij pdicauit p se. Lu. xxiiij. Venient dies in q̄bus dicent. Beate steriles et ventres q̄ nō genuerūt et vbera q̄ nō lactauerūt: tūc incipiet montibz dicere. Cadite sup nos et collibus operite nos. Itē p alios Job. Dat. iij. Benimuna viperaz q̄s de mōstrauit vobis fugere a v̄tura. ira et ex hoc qz sic (irat est eis) sequitur compunctio vñ dicit.

Ascendit fumus in ira eius et ignis a facie eius exarsit. carbones succensi sunt ab eo.

Ascendit fu. .i. lachrimose p̄p̄ctōis a corde ad oculos. Et nota qz fumus ē ex igne et signū ignis s̄ ex igne cū aqua. id ē ex igne charitatis et mixta aqua timorū vel dolorū et ē signū charitatis nō tñ p̄fecte s̄ imp̄fecte q̄ mixta ē cū timore p̄fecte. n. charitas foras mittit timorē. j. Jo. iij. Fumus in quā ascendit. et hoc in ira ei. .i. p timore ire ei. ps. Tāge mōtes et fumigabūt (ignis) .i. clarus sicut fumo. .i. mor̄ pure charitatis (exarsit a facie) .i. a cognitiōe ei facies. n. dei d̄ cognitiō. Job. xxxiiij. Videbis faciē ei? in iudilio nec dicit tñ arsit. s̄ (exarsit) in cognitiōe diuinitatis itra exarsit in cognitiōe hūanitatē. .i. extra arsit (carbones) q̄ extincti erāt. .i. illi q̄ pus erant in mortali pctō mortui et denigrati. Tren. iij. Denigrata ē sup carbones facies eoz. Naū. ij. Facies eoz sic nigredo olle (succesi sūt ab eo) igne vñ deo q̄ d̄ ignis Deut. ix. et Debre. vi. De? n̄ ignis psumēs ē. dicitur aut carbones dū sunt in pctō mortali multis rōnibus. qz. .i. sunt extincti frigidi obscuri imundi. Extincti qz a calore charitatē vacui. Frigidi to: p̄ore fidei. Obscuri et impli corruptiōe. Immundi imitatiōe. Ecclesiast. xij. Qui tetigerit picē etc. s̄ cōtrario boies existētes in charitate diuinitatis p̄ne siue carbones succensi. Calidi igne sp̄ssant. Lucidi doctrina veritatis. Et mūdi p̄ exemplū. Itē carbo q̄nqz d̄ penitēs vt bic. q̄nqz vt exempla scōz vt ibi: Cum carbonibz desolatorijs. q̄nqz ignis charitatis. vt Prouer. xxv. Si esurierit inimicus tuus ciba illū: sic cōgeres carbones sup caput eius. Itē si bene aduertitis i hoc d̄su nota t̄ triplex status. .i. incipientiū. pficientiū. p̄fectoz. ad incipientes. n. p̄nēt p̄mū qd dicit (ascendit fumus in ira eius) ipi em̄ multitudine et magnitudine pctōz suoz et seueritate ire dei accendūt et possunt dicere ad dñm cum dauid. Nō est sanitas in carne mea a facie ire tue nō ē par of. me is a fa. pec. meo. ad pficientes autem p̄nēt (ignis a facie eius exarsit) ipi em̄ iam cōfisi de veniā nō tam sua pctā q̄ xp̄i bñficia. nec tā xp̄m iratū q̄ benignum respiciunt. et sic ignis pure dilectiōis sine fumo doloris in cordibus eoz accendit: z sic d̄ Tob. iij. Dñs post tempestatē p̄tritiōis tranquillū facit deuotionis et post lachrimationē et fletuz exultationē infundit vñ d̄ Eccl. ix. Timū nouū amicus nouus veterasceret: et cū suauitate bibes illud. Ad p̄fectos autē ptinet (carbones suc. sūt ab eo) ipi. n. alios alios accendūt pdicādo p eis orādo t̄palia bñficia z obsequia iparciendo. p̄mū s̄ q̄ de incipientibz d̄ (ab ira dei) fm̄ q̄ de pficientibz d̄ (a facie ei) puenit. .i. a respectu misericōdie q̄ proprie d̄ facies eius cui p̄mū ē misereri. terciū aut ab ipō toto qz p̄mū minus ē tamē bonū fm̄ maius z meli. terciū maximū z optimū in via. hec sunt tria vnguentā beat. Bernardus. q̄ sponse xp̄i assignat inesse. .i. vnguentū p̄tritiōis

Pctōres dicunt carbonem mortui et exites carbonem succenti et quā liter carbonem multipliciter accipitur

vnguentum deuotionis vnguentū cōpassionis. vñ dicit ipse bea. Bern. dicit bonū quidem ē vnguentum contritionis qd fit de recordatione pctōz. melius ē vnguentū deuotionis qd fit de recordatione beneficiorz: s̄ vtrūqz superat vnguentū cōpassionis qd fit de respectu misero: um.

Inclinavit celos z descendit: z caligo sub pedibus eius.

Uic aperte agit p̄beta de incarnatione et sic cōtinua p̄. cedentibus dico qz carbones succensi sunt ab eo qui venit ignem mittere in terrā z non vult aliud nisi vt accedatur. Luce. xij. z vere venit et accendit (qz inclinavit celos) sicut vas vt totū effunderet. vñ d̄ natiuitate cantat ecclia meli sicut bodie facti sunt celi (z descendit) in carnē. Philip. ij. Humiliauit semetipm̄ formā serui accipiens. vel alit̄ ce lū triplr̄ accipiat. .i. xp̄s vir iustus. Esa. vi. Celū mibi sedes ē. z etiā pdicatores. ps. Celi enarrāt gloriā dei etc. s̄ sen sus (inclinavit xp̄m) .i. in carnē humiliavit. vel (inclinavit celos) .i. pdicatores a p̄tentione ad actionē de quiete ad molestiā de subtili doctrina ad lacteam doctrinā. Hīs tribus modis inclinant pdicatores. Tñ Jacob vidit angelos ascendētes z descendētes z dñm in iudicio scale. Gen. xxvii. vel (inclinavit celos) pdicatores exposuit p̄secutionibus z tribulationibus. vel (inclinavit) .i. humiliavit (celos) .i. platos z pdicatores vt ei libētius crederet. qz bñi bus meli credit. Esch. xxxiiij. Cū austeritate impabatis eis: z ex hoc sequit̄: disp̄se sunt oues mee eo qz non eet pastor: et facte sunt in deuotionē oim̄ bestiaz agri (z descēdit) sic ergo xp̄s ē inclinatus. .i. valde humiliatus: z p̄ hoc dicit Hiero. Quāto sunt bñliora q̄ p me passus ē tāto ei plus debeo z cū oia replicaueris nihil cruce p̄tudiofius inuenies quā p̄fitemur: z qz sic hūilitatē. id sc̄q̄ (et caligo sub pedibz eius) .i. dyabolus q̄ d̄ caligo formaliter qz caret luce et effectiue qz effiat caliginē peccati (sub pe. e) .i. sub p̄tate xp̄i: qz p humilitatē incarnationis z passionis trium p̄bauit de ipō. vel (caligo) dicitur impij amore terrenoz exccati de q̄bus vl. Esa. Terra scabellū pedū eius. vel caligo d̄ simplicitas credentiū q̄ ē sub pedibz xp̄i qz simplices nihil desiderāt nisi qz xp̄s. vel (caligo sub pe. e) .i. ob scuritas sub hūanitate Job. j. Cui nō sum dignus solve. re corrigā calciamēt ei? Itē (caligo .i. dyabolus) sub pedibz ei. .i. sub aplis z viris sanctis qz p̄calcat ab eis z dicitur pedes dñi qz portāt eū. j. Corin. vj. Glorificate et portate deū in corpe vestro Act. ix. Gas electionis mibi est iste vt portet nomē meū corā gentibus et regibz et filiis israel nec hoc solū p passionē meruit: sed gloria ascēsiōis de q̄ subdit

Et ascendit super cherubin z volauit: volauit super pennas ventorum.

Et descendit su. cherubin. quasi d̄. qui descendit ipse ē et qui ascendit fm̄ illud Job. iij. Nemo ascendit in celum nisi qui de celo descendit etc. Ecclesiastes. j. Q̄ritur sol et occidit et ad locum suum reuertitur. ibiqz renascens gyrat per meridiem et flectitur ad aquilonem lustrans vniuersa in circuitu. Thema in annunciatione et natiuitate et passione et ascensione. Dic est sol iusticie christus deus noster. de quo. ij. Machabeoz. vj. oricus nomen eius occidit in passione ad locum suum reuertitur in ascensione. ibiqz renascens supple effectiue quia nos fecit renasci per aquam et spiritum. scz gyrat per meridiem. id est per iudeos per quos bene dicitur gyrare. q. per circuitus quia a iudeis incepit ecclia et ad ipsos reuertitur. Unde versus. Cepit ab hīs transfertur ad hos refertur ad illos. Nostra fides et erunt in mundi fine fideles. Iste etiam sol flectit ad aquilonem. id est ad gentiles ad quos bene dicitur flecti quia ad ipsos non fuit p̄ncipaliter missus fili⁹ dei fm̄ illud Mathe. xv. Nō sum missus nisi ad oues que pe. do. is. lustrat vniuersa fm̄ illud Roman. xj. Omnia concludit in infidelitate vt omnium misereatur (super che) qz i hoc sensu accipi potest qz ille ordo seruiebat ei quādo ascendit non ad necessitatem qz p̄tia virtute ascendit: sed ad bonorem. vel in hoc sensu vt sup illum ordinem in celis bñati.

De icarna tione xp̄i

Qualit̄ r̄p̄s ascendit sup cherubin. z volauit sup ventoz pennas.

Clarus

tas ipsi exaltata sit nec dicit sup seraphim (s sup cherubi) qd e penultim' ordo qa vltra seraphim no enisi grotetia .i. sacer ordo trinitatis si ergo diceret sup seraphim videre di cere homine ascēdere vsq ad diuinā essentia z q humani tas eēt equalis diuinitati qd remouet dicēs (super cheru bin) verūm ipsi bō z etiā. **Sec.** vgo ē sup omēs ordines an geloz in celo z loco z merito. vel (sup cherubin) dī qz nul la sciētia pōt attingē ad ipm. vñ pō. **Admirabilis** ē scia t. zc. **Eccliaſtes. vij.** Dixi sapiēs efficitur z longius recessit a me (z volauit) .i. velociter ascēdit (volauit sup pennas vñ.) .i. citius qz ventū. z ē ypbolica cōmendatio. vt maior notet velocitas ascēsus ei' geminatio em' verbi notat celerē eius ascēsus vel celeritatē fame ei' qz cito natus tā cito pasto ribus nunciatus **Luce. j.** Et magis stelle indicio reuelatus **Mathei. ij.** vel (volauit) .i. d' eleuatus ē (super pen. vñ.) id est super vtutes animaz. venti ei dicit' aie. **Job. xxiij.** Qui fecit vētis pond' .i. aiabus corpus. pēne sunt vtutes sup qs volauit qa sua gra ē sup oēm gratiā. **Job. iij.** De dit ei spm no ad mensurā. et etiā in hoc notat q ab ipō est oīs gra. **Job. j.** De plenitudine ei' oēs accepim'. Et nota q bis dicit' (volauit) et ad pmiū nihil addit s ad scdm ad dit istud (sup pē. vñ.) pmiū volauit referē ad diuinitatem cui' vtus ē sua eētia q qa tāta ē rdo ad eā nullā fecit com parationē scdm aut referē ad grām hūanitatē q aliquo mō respicit vel recipit pportione. **Sero.** oñdī h' xps veloci or vento leuior qz aia pcellior angelis et quibuscumqz san ctis vel alr' (et ascēdit sup che.) qz interpretat plenitudē scie q. d. Omne hōis sciam excedit ei' ascēdit (ascēdit in che.) .i. in seraphim qd ē sup cherubin qd seraphim interpretat ar dor vel ardētēs. i. ascēdit et habitat i eis q ardēt igne cha ritatis. **Job. iij.** Si qs diligit me. ser. me sua. et p' meus dili. eū. z ad eū. v. et mā. apud. e. fa. z qzuis ita ascēdit tñ volauit a nō intellectu pō. Ascēdit hō ad cor altū et exal tabit de'. **Job. ir.** Si venerit ad me non videbo eū. si abie romō intelligā. **Can. vj.** Auerte oculos tuos a me: qa ipsi me auolare fecerunt z hoc (sup pē. vñ.) .i. vtutes scōz eas ptegēdo occasionalit' qz ex hoc humiliant' et augendo qa dominus se subtrahit aliquādo vt audius queraf: z babi tus diligentius custodiatur.

Et posuit tenebras latibulum suum in circuitu eius tabernaculū ei'. tenebrosa aqua in nubibus aeris.

Et posuit te. .i. misterii incarnationis (latibulū suum) vt sic fides haberet meritū. vñ dicit **Aug.** Dñe absconde te vt credam. **ij.** **Regū. viij.** dixit dñs vt habitaret i nebula. vel (tenebras) celū empiriū (posuit latibulū suū) quia de illo nihil scim'. **Esa. vj.** Elidi dñm sedentē sup solū excelsūm z eleuatū et plena erat dom' a maiestate ei' z ea qz ipō erāt replebāt tēplū. seraphim stabāt sup illud ser ale vñ et ser ale alteri duab' vel labāt faciē ei' z duab' vel abāt ei' pe des zc. vt (tenebras) .i. scpturas pphaz i qb' latet qz scptu ra vñ hūilis fm formā lre: s tñ dñs itus latet. **j.** **Pe. j.** bēm' firmiore ppheticū fmone cui bñfaciētis attēdentes. q. lucer ne lucēt i caliginoso loco. vel (tenebras) .i. ecclie scāmē. ta (latibulū) qz ibi ē z tñ nō videm' eū ibi nisi p fidē. vt (te nebras) .i. nubes mūdi in qbus habitat p gratiam (latibu lū) qz nō ibi videt' a mūdānis. **Esa. l.** induā celos tenebris z ponā sacū opimentū eoz vel (tenebras) .i. pōdores (po nit latibulū) qz in eis opaf' ipis nesciētib' z qzuis i tenebz istis sic lateat tñ (i circuitu ei') .i. ei' oī pte ē (tabernaculū eius) .i. ecclia vel qlibet aia iusta q militat deo. vñ dicit (ta bernaculū) qd ē militantiū. i. adheret ei nō vt in carne s si cur ē in scpturis. vñ dicit (tenebrosa aq) .i. obscura doctri na (in nubib' aeris) .i. in scpturis pphaz dī aut tabernacu lū ei' eē in circuitu ei' qz ipē. q. ceter' i medio ecclie omib' quantū i se ē eqūit' se offerēs sine psonaz acceptiōe. **Act. r.** In veritate compi q nō ē psonaz acceptor deus zc. (In circuitu) dī eē (tabernaculū) vt in ipō. q. in cētro oēs pū. gantur vinculo charitatis: sicut radioli i medio quadrige. **Act. iij.** multitudinis credentiū erat cor vñū z aia vna. i. i dñō q eos in se pūngēbat. **Job. xj.** Iesus moriturus erat

p gente et nō tm p gente: sed vt filios israel q dispfi erant congregaret in vñū. Item (tabernaculū. e. in cir. e.) ad au diendū ad orandū ad muniendū. vel (taber. in cir. eius) dicit etiā (eius) intra qd tota latuit diuinitas nō idusa tñ. **Esa. xlv.** Tere tu es de' absconditus. de hoc (taber) dicit' i pō. In sole posuit tabernaculū suū (p fulgore zc.) p'ntua tio dicit' q (tenebrosa aqua) .i. obscura doctrina (i nubib' aer') .i. i. p'bet' z etiā alijs oib' p'dicatorib' tenebrosa dico

Pre fulgore in conspectu eius nubes trā slerunt: grando z carbones ignis.

Pre ful. in aspe. ei' .i. respectu fulgoris eius. q crit i ma nifestatione qñ videbim' ei' facie ad faciē: qz nemo est ad buc in futura luce qzuis scpturas intelligat. vel sic (tene brosa aqua in nu. ac (alia lra. i. in p'betis qz ether remoti. or ē a nobis qz aer silr' prophetica scptura remotior et ob scurior ē qz apostolica doctria addit (pfulgore) vna dicit' ē. i. p'luide (in aspectu) .i. in cognitiōe (eius) .i. dei nubes .i. apostoli q deū vicim' p'templāē (trāsierūt) de iudeis ad gentes de hīs nubib'. **Esa. lx.** Qui sunt isti q vt nubes volāt zc. **Esa. v.** Nādabo nubib' meis ne plu. su. e. bym. **Job. xxiij.** Frumentū desiderat nubes. vñ dicit **Bregof.** Frumentū electi celestibus horreis recondēdi q pluuiam desiderāt donec ad pfectū veniāt de trāsitu dicit **Paulus Act. xij.** Vobis optebat pmiū p'dicare verbū dei. sed quo niā repulistis illud idignos vos iudicastis ceterne vite. **Ec ce cōuertimus nos ad gētes. vt trāsierāt mundū p ptem ptū terrenoz sicut peregrini. Hebre. vl.** Nō habemus hic manentē ciuitatē s futurā inqrimus p fidē. **Philippē. iij.** Cōuersatio nostra in celis ē. Et nota q dicit' (pfulgore) .i. pfulgide vbi duo notant in fulgore claritas (in pte.) sup eminentia que debet esse in p'dicatoribus que z fuit i apo stolis **Pañ. xj.** Qui aut docti fuerint fulgebūt. q. splendor firmamenti z qui ad iusticiā erudiūt multos. q. stelle imp' petuas eternitates ecce claritas. **Ero. xvj.** pcepit dñs vt si eret super mensam corona iterrastilis alta quatuor digitis z super illam altera corona aureola ecce excellētia in au rea z aureola (grando) sicege (nubes trāsierūt. z in trā situ suo factus est grando) z determinat hic modū p'dica tionis apostolor' qui consistit in quatuor. Primo in aspe re increpando qd notat' cum dicit' (grādo) Secdo ad amo rē inflammādo. vñ dicit' (z carbones ignis) **Sero. xxiij.** Nunquid nō verba mea sunt. q. ignis ardens: ecce inflam matio. et sicut malleus conterens petras. ecce asperitas i crepationis z in pō. et virtutē terribiliū tuozum dicit'. ec ce increpatione (grando) memoriā habundantie suauitatis tue eructabunt. ecce accensio amoris. Et nota q non dicit ignis sed dicit' (carbones ignis) ignis em' dicitur spūsan ctus. **Luce. xj.** Igitem veni mittere in terram: sed ipi sunt carbones ignis quia successi sunt spiritus sancto. Tercio cō sistit modus p'dicationis apostolor' in comminatione pe narū eternarū quod notatur cū subditur (et intonuit) **Mat. r.** Minando scz has penas de celo de apostolis dñs **Mat. x.** Nō. n. vos cētis q loquimini: s spiritus pa. ve. qui lo. in vo bis. tonitrus enim terribiliter cōminant'. pō. A voce toni trui tui formidabunt. **Eccl. xliij.** Vox tonitru' eius verbe rabit terram. id est terrenos. Fit autē dupliciter tonitrus fm duas sui d'ssinitiones quarum vna est. tonitru' ē ex col lisione nubium. sic apostoli et p'dicatores per collisionez auctōritatum faciunt tonitruum. Alia d'ssinitio ē tonitru us est ignis extinctus in nube nec fit ex igne solū nec ex nu be solum quia oportet q p'dicatores habeāt duo. ignem .i. iram p zelum. nubem aquosam id ē compassionē. ignis sine nube videt' pot' idignatō aut odiū qz p'dicatō. nubes sine igne remissio vñ **Breg. i.** pastorali. Curandū qppe ē vt rectore subdit' z matrē pietas et patrē exhibeat disciplina atz inē bec sollicita circūspectiōe. puidēdū ne aut districtō rigida aut pietas sit remissa. nā misericōdia aut disciplina mul tū destruit si vna sine altera teneat: s erga sōditos iesse re ctrozibus debet et iuste consolens misericōdia et pie scū. ens disciplina. Vñc nanqz est q docente veritate per sa. maritani studiam seminiū in stabulum ducitur et vinū atqz oleū eius vulneribus adhibet vt p vinū mordeantur

12

Modus p dicationis apostolor' in quatuor consistit.

TR Tonitru' fit duplic' ē z qd fit z q liter p'dica tioni cōgrat'

... sub ...

se vulnere. p oleū foueant. necesse ē vt quisq; sanandis vulnerebus pest in vino morsum doloris adhibeat in oleo mollicie pietatis q̄tenus p vinū mundent putrida p oleū sanāda foueant. iij. in leuiter cōminādo z exortādo per exēpla rōes auctoritates. vñ dicit (z altissimus dedit vocē suā) ps. Dedit vocē suā mota ē terra (dedit) nō vendidit. Esa. li. Venite emite absq; argēto z absq; vlla cōmutatio ne vinū z lac Mat. x. Gratis accepistis gratis date. Item dicit (dedit) qz hō naturaliter libetius facit ppter blandaz ammonitionē q̄ ppter imperiū: vñ in ps. Adducēt regi virgines. nō dicit violēter trabant. Senec. Benozosus est animus bois z in p̄tate recalcitrās facile ducit q̄ trabat. z ex hoc accidit qz hō sp̄ m̄t̄ in vetitū cū liber velit eē naturaliter. Ammonitio cōsistit in tribus. Prīmū ē in scios bñ i stuerē. Sal. vi. Instruite in spū leuitatis. Scdm ē deuiantes leuiter corripe. ij. Thessa. iij. Nolite. q. inimicū illū estimare s̄ corripere vt fratrē. Tercū ē desolatos pie cōsolari. Esa. xl. Cōsolamini cō. popu. me dicit dñs vñ: z dicit: (dñs) vt p̄dicatores se suos ei? recognoscāt z ei seruiant Mat. xxij. Quis putas ē fidelis seruus z p̄u. quē consti. dñs sup fa. suā. vt det illis tri. in tē. j. Cor. iij. Sic nos existimet hō vt ministros xpi. Itē dicit (altissim?) vt sibi eā gloriā. non vsurpēt querendo vanam gloriā. quasi dī. quā altissimus. ideo omnia sunt ei attribuenda: Luce. ij. Gloria in altissimis deo. bea. Bern. Fidelis re vera fuis es si de gloria dñi tui. et si nō creūte a te. tamē transeunte pte nil tuis manib? adherere contingat (grando et carbones ignis) vt supra sed repetit ad maiore confirmationē: vel ad litteram potest exponi istud.

Ammonitio consistit in tribus.

Et intonuit de celo dominus z altissimus dedit vocem suā: grando z carbones ignis

Et intonuit de celo in transfiguratiōe. vñ Job. z Iacobus qui ibi fuerunt vocati sunt boanerges. i. filij tonitruū marci. iij. (et altissimus dedit vo. suā) dicēs hic ē fili? me? dilectus. mathei. xviij. (grando z carbones ignis) hoc non mutatur.

Et misit sagittas suas z dissipauit eos fulgura multiplicauit z conturbauit eos.

Offenso mō p̄dicādi h̄ incipit oñdere q̄ sunt necessaria p̄dicatozi. Prīmū ē auctoritas de quo dicit (et misit dñs) sez cui? ē mittere. Lu. x. Rogate dñm messis vt mittat ope rarios i mes. suā ad Ro. x. Quō p̄dicabūt nisi mittāt. Scundū ē celeritas siue strenuitas exequēdo officiū suū: vñ dicit (sagittas suas) Esa. xliij. Posuit me sicut sagittā electā. P̄dicatoz em̄ dī sagitta propter multas properates sagitte q̄s in se debet h̄re. Prīma ē qz sagitta veloz ē sic et ipi debēt eē. Prover. vj. Discurrē festina suscita amicum tuū. Fragilis ē sic et ipi debent esse p sui cognitionē. ij. Cor. iij. Habem? thesaurū istū in vas fictilib? ppter hoc vocabat dñs frequēter Eschb. Filij bois Aug? Et aliqd simus cogitem? quā ppe nihil sum? Leuis ē sic p̄dicatoz per contemptum temporalium. Gregorius. Qui contemptum temporalium p̄dicat. restat et ipē prior cōtem nat. et alibi dicit de malis idē forte. ideo p̄temptū tpaliū p̄dicāt. vt ea soli habeāt. Sunt em̄ q̄ paupertatē p̄dicāt: vt medicamentū. s̄ eam fugiūt: vt venenū. Graclis ē. sic p̄dicatores p carnis macerationē. Ca. iij. Anus cuiusq; enis sup semur suū ppter timores nocturnos. semur vocat carnalitatē. Fugat lupos. sic p̄dicatores demones. Job. iij. Qui parati sunt suscitare leuiatā. vñ de. ij. Reg. j. p̄cepit dauid vt docerent filios iude arcum. Plana et leuis ē. sic ipi leuiter corripere debent. Sen. vj. p̄cepit dñs vt archa fieret de lignis leuigatis Sal. xl. corripite h̄mōi in spū leuitatis. Penetratiua ē. Cantico. vj. Percusserunt me z vulnerauerunt me custodes muroz. i. p̄dicatores. Penata ē. sic et ipi pennis virtutū. Prover. j. Frustra iacitur retbe ante oculos pennatorū. Recta est. sic et ipi per intentionem. ps. Rectos decet collaudatio. Concaua ē in capite. sic debent esse p̄dicatores p humilitatez: vñ de in capite sermonis. i. in p̄bemate humiliant se z petunt orationem audientium. Iudic. vj. Sedeon impleuit conchā rore: z. iij. Regū. iij. Vasa vacua impleuit Belyseus (z dis

Nota qz p̄dicatoz eo parat sagitte multas d̄ caus

sipauit eos) i. incredulos a fidelib? diuisit per apostolos vel (dissipauit eos) i. malos per p̄dicatores ne malicias implerent. Job. v. Qui dissipat cogitationes malignoz ne possint implere manus eorum qd ceperant. Hierem. j. Et euellas z destruas et disperdas z dissipēs zc. Tercio necessaria fuit apostolis miraculozū multiplicatio et modernis p̄dicatozibus necessaria est operum clara exhibitio. vñ de subdit (fulgura multiplicauit) i. miracula vñ clara opera. Job. xxx. Nunquid mittes fulgura z reuertētia dicent tibi assumus. Marci vi. Illi autem p̄fecti p̄dicauerunt vbiq; do. co. z ser. confir. se. signis. signa sunt opera s̄ iam in multis potest dici illud. ps. Signa nostra non vidimus sed et ideo sequitur iam non est p̄beta: z ppter hoc concludit z nos non cognoscer amplius iam multē potest dici. quod signum ostendis nobis quia hoc facis vt Job. j. sed quia hoc dicit et multiplicādo fulgura siue signa (cō turbauit eos) id ē reprobos ad iram electos ad penitentiam. ps. Sana me domine: quoniam conturbata sunt ossa mea: sicut Paulus conturbauerat illos quibus dicebat. ij. Corinthi. vij. Nunc gaudeo nō quia cōtristati estis ad penitentiam. conturbati estis estis s̄m deum: vt in nullo detrimentum patiamini ex vobis. Quarto necessaria ē p̄dicatozibus scientia scripturarū. vñ de subditur.

Et apparuerunt fontes aquarum: et reuelata sunt fundamenta orbis terrarum.

Et apparue. fon. aquarū) id est duo testamēta qui sunt fons aquarum salientū in vitaz eternam. i. doctrinaz. Jo bannis. iij. Huj fontes apparuerunt apostolis: quia apparuit illis sensū vt intelligerent scripturas. vñ (fontes) sunt vulnera iesu ch̄risti que sunt (fontes aquarum) id est gratiarum vel doctrinarum vbi debet p̄dicatoz haurire qd alijs p̄dicet. Esaie. xij. Haurietis aquas in gaudio d̄ fontibus saluatoris. id est de vulneribus Iesu ch̄risti. ibi haurerat Paulus dicens. j. Corinthi. j. Nos p̄dicamus ch̄ristum crucifixum. z. ij. eiusdem non enim indicauit me scire aliquid inter vos nisi iesum xpm z hūc crucifixū. vel (fontes) sunt ipi apostoli. Erod. xxiij. Fontes fuerunt in Belym. id est. xij. apostoli in ch̄risto. Belym interpretatur fortis eorum z significat xpm a quo fortitudinem habuerūt: et in ipso erant fontes quia ab ipso singuli fonte habebant quicquid alijs effundebāt. vñ de in ps. Quoniam apud te est fons vite z in lumine tuo videbimus lumen (z reuelata sunt fun. oz. ter.) fundamenta ista sunt p̄beta vel eoz scripture fundata supra petram ch̄ristum. Ephe. ij. Jam non estis hospites zc. Ecclesiasti. xxxvj. Fundamenta eterna supra petram solidam. hec sunt (fundamēta orbis terrarum) id est ecclesie terre dicuntur ecclesie particulares. (orbis terrarum) ecclesie vniuersalis: z ideo dicitur (orbis) quia sicut extra orbem nihil est ita qui extra ecclesiaz nihil est. Item quia orbis dicit circulationem per hoc notatur stabilitas ecclesie z q̄ finem non habet. Mathei. xl. Obiscū sum vsq; ad consummationem seculi. hoc enim est nauicula petri concuti potest sed submergi non potest. Luce. xxi. Ego rogauit p te vt non deficiat fides tua et dicit Apostolus qz exauditus est pro sua reuerentia. Hebre. ozum. v. hec (fundamenta reuelata sunt per fontes aquarum) id est per vulnera saluatoris quia obscura propheta rum in passione manifestata sunt. vñ de tunc monumenta sunt aperta z petre scisse sunt. in cuius signum adhuc cum altaria et sacrosancta in quadragesima velata fuerūt i die parascueus nudant z apparēt omnibus. Hec autē omnia si quis querat quo facta sunt. ecce.

Ab increpatione tua domine: ab inspiratione spiritus ire tue.

Ab increpatione tua) o domine increpat dominus extra p̄dicando. Mathei. xxij. Serpentes genimina viperaz quomodo fugietis a ventura ira. increpat etiam interius: Job. xxij. increpat quozq; per dolorē in lectulo (ab inspiratione). q. d. primum non sufficit nisi affit z amor s̄m qd dicit Aug. cum ex gratta sit auditus necessaria est alia gratta que cor moueat (spiritus ire tue) i. tui sancti spirit? inspirantis z docentis iram tuā futurā. de qua Proverbio.

Ecclesia q̄ re ai orbis

16 **Zelus** et furor viri non parcat in die vindicte. 2c.

Adiit de summo et accepit me et assumpsit me de aquis multis.

Adiit totus loquens non mutata voce clade huius generis ante aduentum et liberationem per aduentum christi bucusque exposuit hic introducit ecclesiam per apostolos collectam de se et de beneficiis sibi collatis loquente dicitur (misit de summo) deus pater filium de summo. **Psal.** Assum. ce. e. eius. et **Job. xvij.** Erui a pie et veni in mundo. Sed potest obici imo deus ubique est qualiter ergo misit. Solutio notat hic mani festatio humiliacionis et maxima naturarum distantia: quia prima et naturarum natura est deus ultima homo. **Proverb. vl.** pcul et de ultimis finibus terre precium eius. hec mulier est ecclesia cuius precium est deus et homo (et accepit me) ecclesia sponsa sibi conuersus animos sponsum et sponse processit in **Abel** primo iusto in vtero virginis fuit coniunctio corporum in futuro erit traductio in propria domum (et assumpsit me de aquis mul.) i. de pplis multis quia de iudeis et gentibus. **2po. xvij.** aq multe populi multi vel (de aqs mult.) i. de tribulationibus multis (assumpsit me) ad regnum ad quod nullus assumet nisi ex his aqs. **Act. xiiij.** p multas tribulationes optet nos intrare in regnum celorum. **Hebr. vij.** si extra disciplinam estis et adulteri et non filii estis sed ad solos filios pertinet hereditas regni. non enim erit heres filius ancille. **Sen. xrv.** vl (de aquis mul) baptismi qui dicitur multe. quia ad multavale. videlicet fomite debilitat remissionem peccatorum offerunt gratiam augmentat. vel hoc potest dicere quilibet conuersus ad penitentiam (misit de summo) gratiam suam. **Jaco. j.** Omne datus optimus et ois donum perfectum desursum descendens a patre lumine (et accepit me) ad penitentiam. quia portandum. **Esa. xl.** sicut pastor gregem suum pascat in brachio suo. **co. ag. et vili. f. l. f.** ipse portabit oves. **q. nutriti** etiam portabunt eos in brachijs meis (et assumpsit me) i. extraxit me (de aqs mul.) i. de peccatis multis. **f. de aqs luxurie.** **Sen. xliij.** Ruben effusus est sicut aqua non crescas quia ascendisti cubile patris tui et maculasti stratum eius. **Itē** (de aqs) mundane cupiditatis **Bre go.** Amor eternorum desiccatur cupiditate terrenorum. **Itē** (de aqs) persecutionum. **Can. viij.** aq multe non potuerunt extingui re charitate per hoc ergo quod dicit (accepit) notat pura gratia per (assumpsit) gratia cum libero arbitrio (assumpsit) dico. et

Eripuit me de inimicis meis fortissimis et ab hijs qui oderunt me: quoniam confortati sunt super me.

Eri. me in quo notat gratia et violentia quia homo. quia naturaliter sub potestate dyaboli et per gratiam et violentiam ereptus. **Jo. j.** Ecce agnus dei. ecce gratia. ecce qui tollit peccata mundi. ecce violentia (de inimicis meis) mundo. carne. dyabolo. (fortissimis) fortes. non sunt ad illicita desideria attendenda. **Lu. xj.** Quis fortis armatus custodit atrium suum in pace. si est qui post fortiores sunt mundana concupiscentia suggerendo. **Dicere. xxxj.** Liberavit eum de manu potentioris fortissimi in superbia. **clij.** Non est peccator sub celo qui comparat ei qui factus est ut nullum timeret ois sublimis videt se. sed contra dominus est fortis carne mortificando sicut **Mat. iij.** cum ieiunaret mundum continentendo: **vn̄ Jo. vj.** Fugit in montem ne faceret eum regem. fortissimus seipsum exinanendo. **Phil. ij.** Exinanivit semetipsum for. **f. ac.** (et) i. (ab hijs qui oderunt me) id est demonibus contra **Yere. viij.** Tu fornicata es cum amatoribus multis. i. cum demonibus non ergo oderunt. Solutio ad hoc amant ut perdant. et hec perditio odium dicitur: quia igitur dominus (eripuit de fortissimis) ideo magis est laudandus propter maiorem triumphum. quia ne (ab hijs qui oderunt) magis est diligendus propter maius commoda et necesse fuit quod eriperet (quonia confortati sunt super me) coniungendo virtutem suam illud **Sec. iij.** sanguis sancte (sup me) quasi opprimendo. **ii.** **Per. ij.** a quo quis superat? est eius et servus est: vel sic potest legi (eripuit me) dicit ecclesia (de inimicis meis fortissimis) i. tyrannus (et ab hijs qui oderunt me). i. a malis hominibus et hoc modo. **f.** (quonia confortati sunt super me) quia ecclesia crevit inter pressuras. **Sen. vij.** Inundaverunt aque et elevarunt archam in sublime: unde fides eius comparat grano synapis. **Mat. xvij.** vn̄ dicitur **Exo.**

di. **f.** Quia filii israel quatuordecim opprimebant: tantomagis multiplicabantur.

Preuenerunt me in die afflictionis mee: et factus est dominus protector meus.

Preuenerunt me i. bene confortati (quia preuenerunt me in die afflictionis mee) sic enim facit dyabolus in afflictione tentat: unde **Mat. iij.** Quia dixisset cum ieiunasset. xl. diebus. et xl. noctibus postea esurijt. statim subiungit et accedens tentator etc. et bene dicit preuenerunt: quod faciunt quando impediunt progressum boni. propositi et tunc quasi comitantur cum homine in peccatum traxerunt: vel (preuenerunt me) decipiendo me: ex improviso. **Lu. x.** Homo quidam descende debat a iherusalem in bethsaida et in la. **Luc. xij.** Si sciret paterfamilias. i. ratio qua hora sur veniret vigi. vtiq; etc. **Esa. v.** Nocte. i. ex improviso vastatus est murus virtutum sic ergo (preuenerunt) sed sunt multi qui non expectant quod dyabolus pueniat eos hoc modo: sed ipsi pueniunt cum tentationes contra se excitando. **Sec. ij.** Sequet amatores suos. i. demones. **Esa. lviij.** misisti legatos tuos. pcul. i. cogitationes malas et affectiones et humiliata es vsq; ad inferos: in multitudinem vic tue laborasti. **Temo. j.** Abierunt absque fortitudine ante faciem subsequetis. Dicit ergo (preuenerunt me in die afflictionis mee) ut expositum est et bene dicit in die affli. quia afflictio dicitur: sicut illud **Esa. xlvij.** Ueratio dabit intellectum: vel (in die afflictionis) in tristitia tunc facilius vincit dyabolus hominem. **Ecdi. xxxviij.** Tristitia festinat mortem et cooperit veritatem: et tristitia cordis fleat cervice. **Proverb. xvij.** Spiritus tristis ericcat ossa. (et factus est dominus protector meus) bene sequitur hoc post afflictionem: quia in afflictione requiritur dominus: **vn̄ Esa. xlvij.** Dicit angustia requisierunt te et si requirunt inueniunt. **mat. xij.** Qui querit inuenit. **Proverb. xvij.** Turris fortissima nomen domini ad ipsum curret iustus et exaltabit: et hoc est quod dicitur hoc (et factus est dominus protector meus) et hic scuto fidei de quo **Ep. vl.** In omnibus sumentes scutum fidei: sed non curiungunt fidei: unde subdit.

Et eduxit me in latitudinem: saluum me fecit quoniam voluit me.

Et educit me in latitudinem et non dicit tamen ducit sed (educit) in quo notantur duo per e. notat. a. quo dominus liberat per ducit notat a quo liberat. **Ero. xv.** Dur fuisti in conspectu eius (in latitudine) contra sed in angustia. **mat. vij.** **Arta** est via que ducit ad vitam. Solutio. Arta est in principio latior in medio latissima in fine ubi est perfecta charitas que angustia ois timoris expellit. **Proverb. iij.** Ducam te per semitas equitatis que cum ingressus fueris non artabunt gressus tui: et ideo bene dicit (in latitudine) **Aug.** Charitas latior est quam oceanus: nec mirum quia cum tenet qui est ubique. **Itē bene:** (in latitudine) quia extra mundi angustias per mundi contemptum extra carnis curuitate que se tamen diligendo in se reflectit: per abstinentiam extra rationis argumenta per fidem ad **Roma. viij.** Creatura liberabit a seruitute corruptionis etc. **Sen.** Contemptus sui corporis vera libertas est: et in hac latitudine (saluum me fecit) ecce creatio et recreatio **Esa. xliij.** Ante me uon est formatus deus et post me non erit: ego sum dominus et non est absque me saluator: (saluum) triplici salute temporali spiritali et glorie: glorie uo non adhuc in re: sed in spe et in fide. **Iust?** ei ex fide uiuit **Abac. ij.** et **Gal. iij.** et hoc totum est mihi: (quonia voluit me) antequam uellem eum. **j.** **Joban. iij.** In hoc est charitas dei non quod nos dilexerimus eum: sed quoniam ipse prior dilexit nos: **Titum. iij.** Non ex operibus iusticie que fecimus nos. sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit. **Et sciendum** quod hic notantur gradus ad beatitudinem. **Primus** est diuina electio qui notatur per hoc quod dicit (voluit) **Job. xv.** Non vos me elegistis. sed ego elegi vos. **Secundus** gradus est fides et maxime passionis que notatur per (saluum me fecit) **Tercius** est charitas que notatur ibi (educit me in latitudinem) **Quartus** est nostra bonauoluntas que notat ibi (et retribuere mihi dominus secundum iustitiam meam) **Quintus** est bona operatio que notatur ibi (secundum puritatem manuum mearum) **Sextus** est perseveran-

18

19

Gradus ad beatitudinem.

margin notes on the left side of the page, including '16', '17', and various small text fragments.

tia que notat ibi (quia custodiui rē.) Septimus ē eterna retributio que notat ibi (retribuet rē. in conspectu oculorū eius) reuertimini ergo ad litteram.

20

Et retribuet mihi dñs fm iusticiā meā. et fm puritatē manū mearū retribuet mihi.

Et retribuet hic versus et alius q sequit fere siles sunt sed in hoc versu agit de retributioe q fit in p̄senti. In alio de retributioe q erit in futuro. Dicit ergo (retribuet mihi dñs) in p̄senti (fm iusticiā meā) i. bonā voluntatē meā. Infirmus. Iusticia ē rectitudo voluntatis ppter se saluata sed qd retribuet iocunditatē ineffabiles q ē in custodiēdis mādatīs dei. ps. In custodiēdis illis retributio multa vel augmentū gratie. Jo. j. Et gratiā p gratiā. i. augmentum gratie p vsu gratie (et fm puritatē manū mearū) i. opex et nota q op̄ d̄r impurū rōe carnalis affectus. Esa. j. Manus vestre plene sunt sanguine. Itē cū fit ppter mūdū cōcupiscentiā. Iere. vj. Et qd affertis mihi tibus et de sabba et calami suauē olentē de terra longinq: et etiā cū fit causa inanis glorie. Mat. v. Attendite ne iusticiā vestrā faciatis corā hoibus vt videamini ab eis alio. mer. nō ha. vñ Grego. Recordia ē magna agere et laudi inbiare: qz vñ celum mercari potuit inde nummū transitōz fauoris querit (retribuet mihi) ad maiorē cōfirmationē repetit vel ideo repetit (retribuet) qz vtrūqz remunerabit a dño et puritas i. nocētie qua declinat malū et exercitium iusticie qua fit bonū: vñ. ij. Reg. Erat sabbatū et sabbato et mensis ex mense vel (retribuet) dando persecurantiam et hic.

P Opus im- purū dicit tripliciter.

21

Quia custodiui vias dñi: nec impie gessi a deo meo.

Quia custodiui vias dñi vic dñi sunt opa vel viuēdi ordines Job. xxxij. Opus bois reddet ei. Itē vic dñi sūt p̄cepta et p̄hibitiones p que itur ad deū. Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata ps. Quā mandatorū tuorū curri: vel (custodiui vias dñi) i. vias q̄s ambulauit dñi nūc imitatus sum. i. viā paupertatis bñilitatis crucis. j. Petri. j. Christ⁹ passus ē p nobis vo. relin. exem. vt seq̄. vesti. eius. Job. xxxij. Vestigia eius secutus ē pes meus viā eius custodiui et nō declinaui ab ea vic dñi sunt misericordia et iusticia: quibus venit ad nos: et nos ad ip̄m. ps. Vniuersē vic dñi misericordia et veritas: has necesse ē custodire qui vult ire ad ip̄m. Proverbi. iij. Misericordia et veritas nō te deferat. Prover. xvj. Misericordia et veritate redimif iniquitas: et bene dicit custodiui: qz multe sunt insidie laq̄i i bis vijs ps. In via in hac qua ambulabā absconde. sup. la. mi. ido. dicit Iere. vj. State sup vias vestras et attendite et interrogate de semitis antiquis que sit via bona (nec postea ip̄ie gessi a deo meo) i. recedēdo. Jo. vj. Dñe verba vite eter. b. ad quē ibimus. Aug. in li. cōfessionū. Dñe si vis vt fugiā a te: da mihi alterū te fugiā ad te: a te iusto ad te misericordem. Nota q via dñi est mūda seu pulcra. Proverbi. iij. Vie eius vie pulcra. ps. Impolluta via eius: luminosa. p. verb. iij. Semita iustorū. q. lux pcedit rē. recta Esa. xl. Rectas facite semitas dei nostri. Plana Esa. xl. Erunt praua in directa et aspera in vias pla. stabilis seu cōtinua. puer. iij. Oculi tui videāt recta et palpebre tue precedant gressus tuos: et vie tue stabiliēt. Ardua siue arta. Math. vj. Arta ē via que ducit ad vitā rē. Via autē diaboli p quā ambulat mali. Lubrica siue immunda. ps. Fiat via illoz te nebrez lubricū. Ecclesiasti. iij. Lubricauerūt vestigia mea. Tenebrosa. Prover. iij. Via impiorū tenebrosa: et ne. vbi cor. Tortuosa. ps. Impij in circuitu ambulāt. Lapidosa. Eccli. xvj. Via impiorū cōplantata lapidibus. Instabilis. Treno. j. Peccatū pec. hierusalem propterea inst. fa. ē. lata. Math. vij. Spaciosa et lata est via que ducit ad mortē. Ideo bene dicit (custodiui vias domini) quia sepe credit homo ire viam domini et vadit viam dyaboli. Proverbi. xvj. Est via que videtur homini recta et nouissima illi? ducunt ad mortē. In hac autem via quatuor necessaria mane viaticū: baculus: pera: cantilena: viaticum corp⁹ dñi cū. iij. Regū. xxx. Fuit helyas rē. Baculus disciplina siue memoria passionis ps. Virga tua et ba. tu. rē. Pera. i. cle-

Q Nota d̄ via dñi cōditio- nes sex.

R Sic dyaboli cōditioes sex p quas ambulat mali.

mosyna. Eccli. xxxij. Elemosyna viri. q. saculus rē. Cantilena oratio psalmodia confessio: predicatio. ps. Cantabiles mihi erant iusti. tue rē. et alibi: et cantent in vñs domini: quoniā magna est gloria dñi ductor vie ē spūll sanctus. ps. Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectam. Sapi. x. Iustū deduxit dñs p vias rectas. et ostē. rē. ecce parata ē via nō restat nisi ambulare. Esa. xxx. Decēvia dñi ambulata te in ea. Et videt hic triplex meritū cui fit retributio. retributio em̄ dicit respectu meriti. Prīmū meritū ē bone voluntatis: ibi (fm iusticiā) sicut supra expositū ē. Scdm̄ est bone opationis: ibi (fm puritatē ma. me. q̄a custodiui rē) Tercū ē declinationis a malo: ibi (nec impie gessi) vt ere non gessi impie

Quoniā omnia iudicia eius in conspectu meo et iusticias eius non repuli a me.

Quoniā omnia iudicia eius i. p̄mnia iustorū. pene dā. natozum: hec in futuro flagella corrigēdoz temptatōes iustorū in p̄senti (sunt in conspectu meo) quia ea attendo et mihi placent. ps. Et exultauerunt filie iude ppter iudicia tua domine: et Hiero. ad custochium ait. Filia in om̄ibus iudicijs domini gaude. Et notandū q quibusdā sunt iudicia domini post tergum sicut illis qui nec timēt nec diligit: nec videntur timere aut diligere: de quibus Zach. vj. Auertēt scapulā recedentes et aures suas aggrauauerūt ne audirent posuerūt cor suū vt ad adamantē ne audirent legem quibusdā a latere sicut bypocritis q vident timere et diligere licet aliter sit de quibus in ps. Et qui intra me erant de longe steterunt. Furta erāt fm apparentiam sed de longe steterunt fm existentiam. ps. Cadent a latere tuo mille rē. Quibusdā sunt autē in conspectu sicut bonis qui timent et diligunt (et iusticias eius) i. flagella et tentationes quas mihi iuste influxit (non repuli a me) sed patienter sustinui. Math. v. Beati qui esuriūt et sitiūt iusticiam. Multi possunt hodie dicere primam partem huius versus qui secundam non possunt dicere: multi enim possunt dicere (omnia iudicia eius in conspectu meo) per assiduum studium in sacra scriptura: sed nō possunt dicere (iusticias eius non repuli a me) qz non nouerunt in studio opere implere non volunt: de talibus dicit Job. xxxij. Ipsi sunt rebelles lumini: vbi dicit Greg. q tales rebelles sunt lumini qui sua desideria sequendo bonum despiciūt quod nouerūt. ij. Pet. ij. melius erat illis iusticie viā non agnoscere q̄ post agnitionē retro: sup̄ cōuertī: post hoc bñ dicitur Amos. vij. Qui vides gradere qui vides iudicia d̄dere p iusticias neqz eas a te repellas sicut illi qui non vident qui vt dicit Greg. In hoc mundo florere appetūt flagella. q. magna mala pertimescūt. Sunt iusticie domini. i. flagella et correptiones diligēde et amplectēde propter multa. Quia propter iusticiam paruum differt dominus penam futuram. ij. Regum. xvj. Nonne vidisti achab humiliatum coram me: quia igitur humiliatus est mei causa non inducam malum hoc in diebus eius. Quia p̄p paucos iustos parat dominus multis iniustis et malis. Gen. xvij. Non delebo sodomam propter decem. et. xxx. eiusdē q̄d diu fuit loth in sodomis peperit eis dominus. Quia ppter iusticiam cito mutat dominus sententias suā. Hieremie. xvij. Si penitentiam egerit gens illa a malo suo propter quod locutus sum aduersus eam agam et ego penitentiam super malo quod cogitauit vt facerem ei et subito loquar de gente et de regno vt edificem et plantem illud: Ezechielis. xvij. Si egerit impius penitentiam ab omnibus peccatis rē. omnium iniquitatum eius non recordabor amplius. Quia inuitus facit iusticiam sed quando facit grauit̄ facit. ideo dicit Esa. j. Deu consolabor super hostibus meis et vindicabor de inimicis meis. Quia bona multiplicat in homine. Ero. j. Quanto magis affligebantur: tanto magis multiplicabantur. ps. In tribulatione vī latusi mihi. Quia charitatem accendunt. Esaie. liij. Ecce ego creati fabrum sufflantem in igne pinnas. Qui erudit hominem. Hieremie. vj. fm. lxx. Per omne flagellum eruditis hierusalē vbi nos habemus erudire hierusalē

22

S De flagella sūt diligēda et amplectēda p̄p multa.

Marginal notes on the right edge of the page, including a large 'S' and other commentary.

ne forte retrocedat anima mea a te. Hier. xxxj. Castigasti me et eruditus sum. Cre. j. De excelsis misit ignem in of- sibus meis et erudit me. Quia, pbant boiem Jacobi. j. Beatus vir qui suffert tentatione. qm̄ cuz pbatus fuerit zc. Eccl. ij. In dolore sustinet: et in humilitate tua patien- tiam habet: qm̄ igne pbaf aurum et argentu boies vo re- ceptibiles in camino humiliatōis. Quia purgāt Esaie. j. Convertā manū meam ad te et excoquā ad purū scoriaz tuam. Quia liberant a tentatione Eccl. xj. Malicia bo- re obliuionem facit luxurie maxime Ero. xiiij. Aqua. s. tri- bulationū erat quasi murus ad dexteram eoz et leuam: p- pter h̄ dicit (iusticias eius nō repuli a me) sed dilexi et pa- tientes uno libenter: imo gaudēt suscepti. ij. Cor. xij. Li- benter gloriabor in infirmitatib⁹ meis vt inhabitet in me virtus xpi.

23 Et ero immaculatus cum eo: et obserua- bo me ab iniquitate mea.

Et ita ero. i. pfeuerabo (immaculatus cum eo) imma- culato cum immaculato em̄ nō potero esse maculatus qz qui adheret deo vnus spūs est. j. Cor. vj. Ipse aut̄ imma- culatus est. j. Pet. j. Non corruptibilibus auro et argēto redempti estis zc. Sed p̄ioso sanguine quasi agni incon- taminati et immaculati iesu xpi: vel hec dicitio (immacula- tus aro cum eo) hic in gr̄a et in futuro in gloria. Ps̄. Dñe quis habitabit in ta. tuo: militantis ecclesie p gratiam aut quis requi. in mon. s. tuo triumphantis ecclesie. p gloriāz qui ingre. sine ma. ij. Co. vj. Que participatio iusticie cuz iniquitate aut q̄ societas lucis ad tenebras: aut q̄ conuen- tio xpi ad belial zc. et vt sum immaculatus (obseruabo me ab iniquitate mea) nec dicit solū obseruabo sed (ob.) quia p- seruabo notat custodia: p (obseruabo) resistentia qz post mundiciā habitā necesse est et custodire et resistere: qz tunc exultat inimicus Job. xij. Quia acceptus eras deo ne- cesse fuit vt tentatio. pbaret te (mea) que. s. ex me venit et nō in vacuū: s. ppter illud qd sequit̄.

24 Et retribuet mihi dñs fm̄ iusticiam meā et fm̄ puritatem manuum mearum in cōspe- ctu oculorum eius.

Et retribuet zc. Hic p parte supra expositum est. Sed nota qz ter dicit (retribuet) qz triplex ē retributio. Prima est gr̄a in iustificatōe. Secda in pfeueratā et hoc fm̄ velū- tatē recipētis non ppter. Tercia est in eterna patria (fm̄ iusticiā meā) vt supra (et fm̄ puritatē manū mearum) vt supra q̄ puritas est (in cōspectu oculorū eius). i. in cōda- ni p̄cie vbi ipse cōspicit nō in p̄spectu meo. Greg. Plerū- fordet in cōspectu iudicis qd splendet in conspectu opar- tis: vel (retribuet) illa (que sunt in p̄spectu oculorū ei⁹) nō boim: qz quod oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascendit zc. vt dī. j. Cor. ij. Esa. lxiiij. vñ dicit apls. ij. Cor. iij. Ad em̄ qd in p̄nti est momentaneū et leue tribulatiōis nre supra modū in sublimitate eternū glorie p̄dus opabit̄ i nobis nō p̄replātib⁹ nob. i. s. nō hēamus oculū ad ea q̄ vidēt. i. ad retributionē tpaliū: s. ad ea q̄ vi- denē: vnde addit. Que em̄ vident̄ tpalia sūt: q̄ aut̄ nō vi- denē eterna. Notandū aut̄ hic qz in hāc auctoritate dicit apls. nō cōtemplantibus zc. respicit illud qd in p̄cedenti dicit Esa. lxiiij. Expectātibus te. i. qui hic volunt retribui s̄ expectant te vt sis in futuro retributio corū. Sed ne ali- quis hec merita sibi attribuat ostendit qz hec oia habētur a deo: vñ adiungit cōuertens se ad dñm.

25 Cum sancto sanctus eris: et cum viro in- nocente innocens eris. Et cum electo ele- ctus eris: et cum pueris puerteris.

Cum sancto sanctus eris) Qd sic cōstrue: tu dñe sc̄tis in te (eris cuz sc̄to sanctus) effectiue. i. sanctificans Job. xv. Sine me nihil potestis facere Leuit. xj. et xxx. Sancti estote sicut ego sanctus sum. et xxx. Sit sacerdos sanctus sicut et ego sanctus sum qui sanctificabo vos (et cum viro innocente) tu innocēs p naturā (eris innocens) effectiue silt et vere innocēs qui pctm̄ nō fecit: nec inuentus est to-

lus in ore eius. j. Pet. ij. et Esa. liij.

Et cum electo) prius. s. a te. (electus eris) ab eo: qz p̄us eligis vt eligaris Rom. xv. Non vos me elegistis sed ego elegi vos (et cum pueris puerteris). i. ad modum puertē tis te habebis: qz fines puerti Amos. iij. Si erit maluz in ciuitate qz dñs nō fecerit qd nō erit qd nō p̄mittat dñs sic ri: vel sic (cum pueris puerteris). i. videris ei puerfus: et ostendit hic due ptes iudicij dei in p̄nti. Vna manifesta q̄ adiuuat bene opantes et etiam punit aliqñ malos: et alia occulta qua p̄mittit puerti puerfos vt qui in sordibus est sordescat adhuc. Nota etiaz qz tria tangit in bono: et vñū tm̄ in malo. In bono sanctitatē innocentiā electionem: in malo puerfionē et hoc est qz ois ordinatio: in tribus est p- fecta. i. in modo: specie: ordine: in vno aut̄ est inordinatio qz in auersione a deo: in his aut̄ tribus notat rō p̄destina- tionis: qz in electiōe p̄paratio: in innocētia gr̄a in p̄nti: in sanctitate gloria in futuro: q̄ tria tangunt Ephe. j. Elegit nos deus vt essemus sc̄ti et immaculati in cōspectu ei⁹ ele- git ecce electio: immaculati: ecce gr̄a: sc̄ti ecce gloria. Sed nota qz vltimū hic tangit p̄mo. s. sanctitatē. i. gloriā et p̄- mū vltimo. s. electionē: licet em̄ p̄paratio p̄mū sit in re: vltimū tm̄ est in rōne. Et nota qz qz p̄j semp erunt in sum- ma quiete iō de ipsis semp dicit (eris) et qz impj erūt i cō- timo motu: ideo de eis dicit (puerteris) in futuro: p̄mū puerfus est dyabolus: et ideo fuit detractus in pfundum lac: vt habet Esa. xliij. vel p̄t legi de quolibet (cū sancto sanctus eris zc) qz ex cōictu sepe mores formant (et cū pueris puerteris) qz qui tangit picē coinquinabit̄ ab ea: vt dī Eccl. xxxij. j. Cor. xv. Corripit bonos mores col- loq̄a praua et vere cū sc̄to sc̄tis eris et cū pueris puerteris.

Quoniam tu populum humilem saluum facies: et oculos supborum humiliabis.

Quoniam tu pplm̄ humilē zc) vel sic cōtinua supradixit (fm̄ puritates ma. me. in cōspectu ocu. eius) s̄ adhuc oportet me esse humilē: qz nullus alius est in cōspectu eius Esaie vlt. Ad quē respiciā nisi ad paupculū et cōtictū spū et tre- mētē sermōes meos (qm̄ tu pplm̄ humilē) q̄ sc̄tm̄ (saluū facies) Matb. xxj. Sinite paruulos venire ad me: talū est em̄ re. ce. Ps̄. Excelsus dñs et humilia respicit et alta a longe cognoscit. semp em̄ oculus dei ad hūiles: s̄ dyaboli ad sublimes Job. xl. Omne sublime videt. Basilius. Tā- to eris apud deum p̄ciosior quāto fueris añ tuos oculos respectior. Greg. David plus saltātez q̄ pugnātem stu- peo: pugnādo em̄ hostes occidit: saltādo corā deo seipm̄ vicit. Et nota qz tria sūt q̄ radicātā nutriūt humilitatē. s. assiduitas subiectōis: p̄sideratio p̄rie fragilitatis cōpa- tio melioris: si lucifer p̄mū habuisset nō de celo cecidisset: si adā scdm̄ cietus de paradiso nō fuisset: si antixps terci- um nō se deo p̄ferret. Nota qz (pplm̄) dicit singulariter eo qz in bono est vnitas: de malis aut̄ plr dicit (oculos sup- borū) eo qz in ipsis est diuisio. Item de bonis dicit (humilē) et sic inuit habitū hūilitatis: de malis dicit (oculos supborū) vt sic inuat actū corū Prover. xxix. Supbum humilitas sequit̄ (saluū facies) Hic dicit duo ad signifi- candū qz salus erit ex duobus. s. a gr̄a: et a libero arbitrio: s̄ qm̄ malū tm̄ ab hoie est iō sub vnoverbo dicit (humilia bis oculos) dicit qz ibi signū supbie. Greg. Nisi supbia p- oculos: qz p̄ quasdā fenestras se demōstraret nunqz dicit̄. set danid oculos supborū humiliabis. Item nota qz tota- liter dicit (pplm̄ humilē sal. fa.) vt fm̄ partē corpis dicit (oculos supborū humiliabis) vt significet qz malos pu- nit citra cōdignū et bonos remunerat vltra meritum. Ad Rom. viij. Non sunt cōdigne passiones huius t̄pis ad fu- turam gloriā q̄ reuelabit̄ in nobis.

Quoniam tu illuminas lucernam meā dñe: de- us meus illumina tenebras meas.

Quoniam tu illuminas) Supra affirmauit xps vel ecclesia p- q̄busdā suis mēbris bñficia dei: ibi cū sc̄to sc̄tis eris. Hic aut̄ p alijs infirmioribus orat dices (qm̄ tu illuminas) p- fidēt gratiā (D dñe lucernā meā). i. platos Ero. xv. Fa- cies lucernas septē et pones sup candelabū zc. candelā

Dis ordi- natio in tri- bus p̄fici- et q̄lter in tribus no- tat rō p̄de- stinatiōis.

26

Ad q̄ tria sūt q̄ enu- triunt hūi- litatem.

27

X Lucerna multipliciter accipit

Psalmus

bū significat ecclesiā sup quā debēt poni septē lucerne. i. vniuersitas platorū bonorū **Matth. v.** Vos estis lux mūdi: qm̄ in quā ita facis platis bonis etiā vsq; ad subditos extēde bñficiū: hoc est (illumina) o (deus meus tenebras meas). i. subditos: sicut em̄ subditi respectu platorū grex vocant̄ z plati pastores: ita vocant̄ tenebre respectu platorū: z plati vocant̄ lux: qz alijs debent supeminē in vita scia z gra **Matth. vj.** Si lumen qd̄ in te est tenebre sint: ipse tenebre quāte erūt z debēt vitā in se alijs ostēdere: scientiam dei ex se eos vocere gratiā a dño eis impetrare: de p̄mo dicit dñs aplis z platis **Matth. v.** Sic luceat lux vtra co. ho. vt vi. opa vtra bona zc. De scdo **Malach. ij.** Labia sacerdotis custodiū t sciam: z legem requirēt ex ore eius. De tercio in ps̄. **Suscipiant montes. i.** plati pacē p̄plo: et alibi sicut vnguentū in capite qd̄ descēdit in barba aaron qd̄ descēdit in oram vestimēti eius: z hoc est qd̄ petit hic: (qm̄ tu illu. lucer. m. dñe). i. platos z p̄dicatores p̄ gratiā (deus meus illumina tenebras meas). i. subditos vt dictū est: vel (tenebras) vocat nō tm̄ subditos s̄ peccatores q̄s dicit r̄ps: vel ecclesia esse suos: qz sui sūt p̄destinationes quidam em̄ sunt de ecclesia p̄destinatione z re. sicut simpliciter boni: quidā p̄destinatione z nō re: vt mali z tm̄ futuri boni: alij re z nō p̄destinatione vt boni qui sunt futuri mali finaliter. Alij nec re nec p̄destinatione: s̄ tm̄ numero: sicut simpliciter mali: de bis ergo qui sunt mali futuri aut boni dicit (illumina tenebras meas qm̄ tu illumina lucernas meas). i. iustos **Job. xij.** Deridet iusti simplicitas lampas cōtemptra apud cogitātes diuinitū: vel (lucerna) est rō illuminata a gra sicut lucerna a luce (tenebre) sensualitas que tunc illuminat̄ cum seruit rōni. **Ps̄. Cor. meū z caro mea exultauerūt in deum viuiū: vel (lucerna) cogitatio (tenebre) ignorantia** **Ben. j.** Tenebre erant sup facie abyssi. i. sup corda hoim **Esa. lviij.** Quē in tenebris lux tua: et tenebre erūt sicut meridies: vel (lucerna) r̄ps **Esa. lxij.** Saluator eius vt lampas accēdat: lucerna em̄ est lux in testa z ipse lucē sue diuinitatis posuit in testa nre mortalitatis **Luce. xv.** Mulier. i. sapia diuina accendit lucernā z que siuit vragmā q̄ pierat: vel (lucerna) sinderisis **Job. xxiij.** Quis mihi tribuat vt sim iuxta mēses pristinos fm̄ dies quibus deus custodiēbat me qm̄ splendebat lucerna eius sup caput meū z ad lumen eius ambulabam in tenebris: vel (lucerna) est sacra scriptura. **Ps̄. Lucerna pedib; meis verbū tuū: z lumen semī.** **Sopbo. j.** Scrutabor hierlm̄ in lucernis. Item (lucerna) dī charitas **Prover. vlt.** Nō extinguet in nocte tribulatiōis lucerna ei? i. charitas fm̄ qd̄ dī **Cañ. vl.** Que multe nō potuerūt extinguere charitatē. Item (lucerna) dicunt̄ opa bona **Luce. xij.** Sint lūbi vñ p̄cincti z lucerne zc.

Quoniam in te eripar a tentatiōe: z in deo meo transgrediar murum.

Qm̄ in te eripiar). q. ideo rogo vt illumines (qm̄ si illumines in te). i. p̄ te eripiar a tentatiōe. **Ps̄. Ipse liberauit me de laqueo venantiū: vel (in te). i. existens** **Job. xvij.** Libera me dñe z pone me iuxta te: z cuiusuis manus pugnet cōtra me (z in deo meo transgrediar murū). i. cōgenē z duriciā pctōz: p̄mutationē p̄sone notant̄ due nature in ip̄o: murus aut̄ dī peccatus: qz sicut murus sepat nos ne videamus vel intremus ad id qd̄ est vltra murū: sic peccatū sepat nos a deo ne videamus eū vel ne intremus ad eum **Esa. liij.** Iniquitates v̄e diuiserūt inter vos z deum: de hoc muro **Ezech. iij.** Sume sartaginē ferream z pone eam murū ferreū inter te z ciuitates z obsirmabis faciem tuā ad eas: iste aut̄ murus sit ex luto luxurie: z latere auaricie z palca inanis glorie: z cemento amoris mūdi: lapidibus auaricie **Fundamentū est timor satisfaciēdi qui sustinet totū murū latitudo est p̄sueratiā in pctō altitudo p̄ sumptio.**

Deus meus impolluta via eius eloquia dñi igne examinata: p̄tecor est omniū sperantium in se.

(Deus meus) Hic cōmendat dñm primo a mūditia vie

sue z p̄ hoc cōtinuat̄ p̄cedētī qz vere in eo trāhsit murtis pollutus viciōzū qui impollutam viam tenet. Nota ergo qz est via dei qua venit in nos. s. fidei: de qua via **Job. xxxij.** Si redinauit gressus meos de via hec est impolluta quia pollutos mūdat **Act. xv.** Fide purificās corda eorū. Est alia via qua venit in mundū. s. beata virgo. **Ps̄. In maria tua. i. beata virgine: Maria em̄ amarū mare interpra tur hec est impolluta qz peccatū nō fecit: vñ** **Prover. pe nul.** **Uia colubz. s. peccati vel dyaboli nō inuenit̄ sup petra. i. sup mariā q̄ perta dī** **Esa. xvj.** Emitte agnū dñe dñā torē terre de petra deserti zc. i. xpm̄ de beata virgine de bis duobus de via. s. z qz impolluta sit **Esa. xxxv.** **Uia scā vocabit̄ z nō transibit pollutus p̄ eam. i. dyabolus qui tran sit sup pctōres** **Job. xxx.** **Fecerūt sibi viam p̄ me** **Esa. ljj.** **Incuruate vt transcamus dicūt demones: est z via qua nos venimus ad deū. i. charitas. j.** **Cor. xij.** **Adhuc excel lentiorē viam vobis demōstro: hec est immaculata qz oia suffert vt ibi dī. Est etiā alia via p̄ quā itur ad eum. s. z sa cra scriptura** **Matth. ij.** **Intrātes domū. s. sacram scriptu ram inuenerūt puer. i. xpm̄.** **Ps̄. In domo dei ambulau mus cū cōsensu z sic est impolluta z etiā qz mūdat** **Job. xiiij.** **Jam vos mūdi estis p̄pter sermonē quē locutus suz vobis. Scdo p̄mēdat dñm a sapia subdēs (eloquia dñi) xpi (sunt igne) spūssancti (examinata) vel (igne) tribula tionis.** **Ps̄. Eū patietēs erūt nec annūciant.** **Terzio com mendat eum a liberalitate. p̄tegēdi dicēs (p̄tecor est om niū sperantiū in se) nullus em̄ excipit̄ a p̄tecorē eius nisi qui sperare negligit** **Ecdi. ij.** **Nullus sperauit in dño z cō fusus est. Quarto p̄mēdat eum in p̄rogatiuā qd̄ nullus ē ei filius: z est hec p̄batio p̄cedētis. q. d. bñ pōt̄ p̄tegere euz sit deus z dñs.**

Quoniam quis deus p̄ter dñm: aut quis deus p̄ter deum nostrum.

Qm̄ quis est deus p̄ter dñm). q. d. nullus deus dicit̄ ef sentia fm̄ se dñs fm̄ qz aliquid ei subest **Esa. xliij.** **Ego suz dñs hoc est nomen meū** **Deut. vj.** **Audi isrl̄ dñs deus tu? vnus est (aut quis deus p̄ter deū nrm̄) qui n̄ est pietate z cultura z vnione nature z carnis assumptōe z redēptio ne nec solū. p̄tegit: s̄ facit eos pugnare z vincere q̄ sperāt in illū: vñ de hoc subiungēs enūmerat plura q̄ necessaria sunt pugnāti: primū est vt armēt̄: de q̄ dicit (deus q̄ p̄cū xit me). i. armauit **Cingit agit ac pugnat succurrit p̄q; ministrat. cingimur em̄ simplr̄ ac cingimur pugaturi succin gimur itri: p̄cingimur ministraturi (virtute). i. fortitudi ne ad pugnandū fm̄ qd̄ diximus videt̄ qz melius deberet dicere accingit̄ vel etiam succingit̄ qz p̄cingit̄ cū pugnaturi accingi dicunt̄. Solutio** **H dicit̄ duabus de causis. s. (pre cingit̄) prima est vt i hac pugna nos repotem; ministros. Scda est vt notet̄ qz nos debemus arma. i. virtutes quibus pugnamus a terra leuare sicut ministrans leuat vestes z restringit̄: qm̄ se p̄cingit̄ vt. s. p̄pter deū nō p̄pter tpa lia fiant vt sic sil̄ p̄currāt charitas z humilitas. he sūt due ancille **Bester: de quibus dī** **Bester. xv.** **Cum fulgeret be ster. i. aia iusta regio habitu. i. vestimētis virtutum: assum p̄sit duas famulas: z sup vnā innitebat̄ p̄ quā significat charitas: altera aut̄ defluētia in humū vestimēta sustenta bat hec est humilitas nec dicit̄ qua virtute p̄cingit̄ eam de us s̄ simpliciter (virtute) p̄ hoc innuēs qz qui habet vnaz habet oēs **Prover. vl.** **Accingit̄ se fortitudine lumbos suos. Scdm̄ qd̄ necessariū est pugnāti est vt nō sit in lubri co siue in luto: de q̄ subiūgit̄ (z posuit immaculatā viam meā). s. charitatē qua ad ipm̄ vado sicut dicit̄ **Ho.** **Secd cōtra imo potius qua ipse venit ad nos fm̄ illud** **Job. xiiij.** **Si quis diligit me sermones meos seruabit z pater meus diliget eū z ad eū veniemus. Solutio.** **Nos ad ip sim venimus p̄ charitatē z ipse occurrit nobis immacu lata: de cōtrario dī** **Diere. xxxviij.** **Uiri pacifici tui demer serunt in ceno z lubrico pedes tuos. Terzio necessariū est ei qz sit velox z leuis: vñ subdit.**********

Qui p̄fecit pedes meos tan q̄ ceruorum z sup excelsa statuens me:

Or prelati debet alijs supeminē in vita scia z gra.

Peccatus quare dicitur mur?

B De multi plici via qz deus venit nit ad nos et nos ad eū inus

30

Plura sūt necessaria pugnantī Clerus

Figura

31

Qui pfectit pedes meos .i. affectus meus vt transiliat omnia q̄ sunt mūdi: cerui em̄ transiliūt lutoſa ſpinoſa & foueas p̄ q̄ tria illa q̄ ſunt in mūdo ſignant̄ de quibus infra **Job. ij.** Omne qd̄ eſt in mūdo cōcupiſcentia carnis: ecce lutū & cūpifcētia oculoꝝ: ecce ſpine teſtate dño **Matth. xij.** Qui aut̄ ſeminaſt in ſpinis: hoc ē qui vbi audit & ſollicitudo ſeculi huius & fallacia diuitiarū ſuffocāt verbum & ſine fructu efficit: & ſupbia vite: ecce fouea: qz ois qui ſe exaltat humiliabit: exemplum de illo qui eleuaſt in pala: vt p̄fundius deiciat̄ in fouea plena immundicijs: ſimile **Abacuc. iij.** **Donet pedes meos q̄ſi ceruozū.** Quarto neceſſariū eſt vt habeat bonū equū: de quo ſubdit (& ſup̄ ex celſa) .i. celeſtia (ſtatuens me) **Pſal. iij.** Noſtra cōuerſatio in celis eſt p̄ (ſtatuens) notaſt ſtabilitas q̄ eſt in excelſis **Jacobi. j.** Apud quē nō eſt tranſmutatio: & qd̄ ibi ſtabilit̄ maneamus ſi bñ volumus pugnare: qz ex quo milles cadit de equo cito ſuperaſt: vñ **Boetius** miles fortiter debet tenere pedes in ſtrepiſ: pedem dextrū .i. affectū & ſi niſtrū .i. intellectū vt ſicut canat̄ de confefſoribus de cogitatione ecce pes ſiniſter: & auiditate ecce pes dexter in illa eterna patria puerſet. Quintū eſt ars pugnandi: vñ addit

Qui docet manus meas ad plium: & poſuiſti vt arcum ereum brachia mea.

Qui docet manus meas ad plium Contra tres hoſtes (manus) .i. opa nō ſolum linguam ſicut quidā de q̄bus in p̄. Ecce loquunt̄ in ore ſuo & gladiū in labijs corz q̄ſi nō in manibus q̄ſi quis audiuit. ſ. q̄ pugnaturus teneret gladiū in ore & non in manu. q. d. ridiculū eſt: vñ ſequit̄ & tu dñe deridebis eos &c. (docet manus meas) p̄ ſuas **Eſa. xlix.** In manibus meis depinxi te. **J. Petri. iij.** Xpo iſt paſſo in carne & vos eadē cogitate armamini. Sextum eſt inſatigabilitas: vñ ſequit̄ (& poſuiſti vt arcū ereū brachia mea) .i. inſatigabilem fortitudinē meaz & eſt ſiſtudo de re q̄ nō eſt qz ſi eēt arcus ereus fortiffim⁹ eēt. arc⁹ ere⁹ in nobis debz eē p̄nia **Prover. xxx.** Qui impatiēs eſt ſuſtinebit damnum **Diere. j.** Ego dedi te columnā ferream & in murū ereum ſup̄ oēm terram. Septimum eſt ſcutum: de quo ait.

Et dedisti mihi protectionem salutis tue: & dextera tua suscepit me.

Et dedisti mihi protectionem salutis tue .i. memoriā dñi: ce paſſionis vt recogitem quō opatus es ſalutē in medio terre: & hec p̄tegit a tentatione omni **Tren. iij.** Dabis eis ſcutū cordis labores tuū: vel (p̄tectionē) qz ipſe p̄ nobis iectus recepit **Eſa. liij.** **Disciplina pacis v̄ſe ſup̄ eum & dicit (p̄tectionem ſalutis) qz & p̄tegit nos ab ira dei & ſana vit a peccō & eius memoria p̄tegit ab imminēte tentatiōe & ſana a iā facto vulnere ſicut ſignificatū ſuit **Nuſi. xij.** qz p̄cuſſi a ſerpētibus reſpiciēbāt ſerpētē encū in paloz ſanabant̄: & dicit (ſalutis tue) qz ipſe eam fecit **Luce. j.** **Fe** cīt redemptionē p̄tebis ſue. **Qua**uo neceſſe eſt ei vt habeat deſenſorem ſicut milites habēt armigeros: qui eos q̄ſi qz cum feſſi ſunt extrahāt de acie vt reſocellent̄: & p̄pter **B** dicit (& dextera tua ſuſcepit me) dextera .i. diuina p̄ſolatio **Cañ. viij.** **Leua** eius ſub capite meo: & dextera illius amplexabit̄ me **Matth. xj.** **Venite** ad me oēs qui laboratis & onerati eſtis &c. **Hec** eſt armiger n̄ſ q̄ portat arma illa: de quibus dicit **Hiero.** **Cinis** & cili cū arma ſunt penitentiū **ij. Cor. j.** **Qui** conſolat̄ nos in omni tribulatiōe n̄ſa. **P̄ſ.** **Cum** ipſo ſum in tribulatiōe. **Non**o neceſſariū eſt ei vt recogitet coronā quā habebit ſi vincat: vñ dicit.**

Et disciplina tua correxit me in finem: et disciplina tua ipsa me docebit.

Et disciplina tua .i. eruditio p̄ moleſtias & tentationes (correxit me in finem) .i. vt quicquid ago vel patior diri gam ad finem xpm̄ qui eſt finis noſter & corona & p̄mium ad **Rom. x.** **Finis** legis xps. **j. Cor. ix.** **Neſcitis** qd̄ bi qui &c. **Eſt** aut̄ duplex disciplina. **Una** que ſit in verberibus & tribulationibus que dicit ſecūda. **Alia** que ſit verbis & doctrina que dicitur epiſtēme: vñ verſus. **Fedia** verberibus caſti

gat epiſtēme verbis. de prima ergo dicit primo (disciplina tua correxit me) .i. in p̄terita p̄uerſione. i. direxit (in finē) vt dicit̄ eſt qd̄ p̄cipue ſit p̄ tribulationem vbi non ita cito eleuaſt cor nec cōuertit̄ a vanitate **Sec. ij.** **Ego** ſepiam vias tuas ſpinis. **Aug⁹.** in libro p̄ſperi. **Cuſt**odit nos dñs ab omni malo nō vt nil patiamur aduerſi: ſed vt ipſis ad uerſitatibus anima nō ledaſt: cum em̄ a deſt tentatio ſit q̄ dem in id qd̄ nos impugnat introitus: ſed cum bono fine vulnere anime tentatio cōſummat̄ ad eternam requiem de p̄fundo tēporalis laboris exit: vñ (correxit me in finē) .i. vt citius currerē (in finem) deū. **Breg.** **Mala** que nos hic p̄munt ad deum nos ire compellūt. **De ſecda** addit (& disciplina tua) q̄ ſit p̄ doctrinam & p̄ p̄cepta (me docebit) in futura p̄ſeuerantia. **Decimo** neceſſariū eſt pugnanti qz habeat latū ſpaciū ad pugnandū: de q̄ dicit.

Dilataſti gressus meos subtus me: & nō ſunt infirmata veſtigia mea.

Dilataſti gressus meos subtus me gressus .i. affectōes (subtus me) .i. in bis que ſunt subtus. ſ. in temporalibus vt nō habeam cor ſtrictum p̄ auaritiā vel iram vel bui⁹ bec aut̄ dilatatio ſit p̄ tria principaliter p̄ largitiōem ele moſynarū **Prover. xvij.** **Donū** hominis dilatat viā ei⁹: & ante p̄ncipales ſpaciū ei facit. **Itē** p̄ delectationes ſpi rituales quas dñs immittit in tribulatiōe. **P̄ſ.** **In** tribulatiōe dilatati mibi. **Tercū** eſt p̄ penitentiā **Prover. iij.** **Duca**z te p̄ ſemitas equitatis quas cum ingreſſus ſu eris nō artabunt̄ gressus tui. **Itē** (dilataſti gressus meos) .i. affectus meos (subtus me) .i. vt ſint ſubditi mibi **Ben.** **iij.** **sub** te erit appetitus eius. **Undecimo** neceſſariū eſt pugnati qd̄ bene teneat ſe ſup̄ pedes ſuos. **En** addit (et nō ſunt infirmata veſtigia mea (ſed ſunt mea) ſed ſūt fortia & ſtabilia **Eſech. ij.** **Fili** hominis ſta ſup̄ pedes tuos: pedes ſue gressus vt dicit̄ eſt ſunt affectōes: veſtigia aut̄ que relinquunt̄ ex pedibus vel gressibus q̄ſi ſigna ſūt opa. **Breg.** **Probatio** dilectionis exhibitio eſt operis qui bene vult pugnare cōtra dyabolum oportet vt hec veſtigia nō infirmenſt: vñ dicit **Hiero.** **Semp** operis aliquid facito ne te dyabolus inueniat occupatus: qz ipſe intrauit in tomū ſuā: qz inuenit eam vacatē licet mūdāta & orna ta eſſet **Matth. xij.** **ideo** dī de muliere forti **Prover. vltio.** **Manū** ſuam miſit ad fortia **Jofue. xij.** **dicit** caleph bo die. **s. s.** **annorum** ſum ſic valens vt eo valebā tēpe q̄ſi ad explorandū miſſus ſum illius in me tēpis fortitudo vñqz hodie p̄ſeuerat tam ad bellandū q̄ ad gradiēdū ecce (nō ſūt infirmata veſtigia ei⁹) **H** nō poſſuz dicere illi q̄ ſtatim feſſi ſunt de p̄nia vel de religione quā aſſumpſerāt. de quibus **Maum. vi.** **Omnes** munitōes tue ſicut ficus cū groſ ſis ſuis que ſi cōcuſſe fuerint cadent in os comedentis. **p̄** aut̄ primo legi in p̄ſona xpi (deus qui p̄cipit me virtute) ad bene opandum **Luce. vlt.** **Qui** ſuit vir p̄pheta potens **Allegorice** de xpo p̄ſentis vite **Eſa. liij.** **eo** qz iniquitatem nō fecit &c. (qui ſe cit meos pedes tanq̄ ceruoz) qz ſicut ceruus tranſilit ſpi neta: ita xps ſpinas vicioꝝ **Cañ. ij.** **Ecce** iſte venit ſalies in mōtib⁹ & trāſiliēs colles (& ſup̄ excelsa ſtatues me) ad dextera ſuā collocādor ſup̄ creaturas exaltādo (q̄ docet ma. me. ad p̄.) **p̄** dyabolū vt eū vincerē: ſm qz dicit **b. Ber.** **Nō** manu armata: ſ. cruci affixa nō eā reſidēs ſ. in cruce pendens (& poſuiſti vt arcū ereum brachia mea) .i. ap̄ſos & martyres p̄ q̄s opatus eſt xps (& dedisti mihi p̄tectionem ſalutis tue) in paſſione (& dextera tua ſuſcepit me) in reſurrectiōe (& disciplina tua correxit me in finem: & disciplina tua ipſa me docebit) xps nō ſuit correctus in aliq̄ ſ. ſpeciem correcti habuit (dilataſti gressus meos subtus me) .i. opa (& nō ſūt infirmata veſtigia mea) .i. ſibna operum q̄ ondi & reliqui alijs.

Persequar inimicos meos & cōprehendam illos: & nō cōuertar donec deficiant.

Persequar &c. **Enumeratis** omnibus que neceſſaria ſunt pugnati dicit p̄pheta in p̄ſona viri iuſti ſe fortiter

39

36

32

33

34

D
Disciplina
duplex.
Verſus

pugnaturum: dicit ergo (psequar) .i. pfecte sequar (inimi-
 eos meos) demones mundū carnales affectus: de quibus
 Eccli. xviii. Si p̄stes aie tue cōcupiscētiās eius faciet te in
 gaudium inimicis tuis (et cōprehendam illos) nō illi me;
 (et nō cōuertar) sed p̄seuerabo (donec deficiant) hoc autē
 nō est aī mortē: vñ p̄seuerandū est vsq; ad mortē: vñ vsus
 Pax erit bec nobis semp dum vita manebit. Cum peccō-
 re infirmo q̄ solet esse lupis. j. Coz. xix. Sic currite vt cō-
 p̄hendatis Math. x. Qui p̄seuerauerit vsq; in finē rē. xl
 (psequar inimicos meos) .i. malos motus vel peccata p̄-
 scrutando eos et ad iudiciū cōfessionis trahendo et ad
 ignem penitētiē p̄trahendo: vñ. j. Machab. iij. dī de iuda
 qd̄ p̄secutus est inimicos p̄scrutans eos et qui conturba-
 bant pplm suum eos succēdit igni: ecce illa tria que sunt
 penitētia: p̄ iudam est qui interpretat cōfessionis significat et
 expūmē confessio in p̄scrutatiōe significat cōtritiō Esaie
 xxxviii. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritu-
 dine anie mee: in igne autē significat p̄nia. Ps. Transi-
 mus p̄ ignem penitētiē et aquam baptismi rē. (et compre-
 hendam eos) p̄imos motus ligando et tenēdo eos ne p̄-
 grediant in acum Josue. x. Voluite sara ingentia ad os
 spelunce et ponite viros industrios qui clausos custodiāt
 vos autē nolite stare: s̄ p̄sequimini hostes rē. illi quinq; re-
 ges qui erant in spelunca significat motus qui egrediunt̄
 a quinq; sensibus manentes in corde hoīs. q. in spelunca
 quibus supponēda sunt sara. i. duritia penitētiē: et viri in
 dustrii. i. iudicia resurrectōis ne possint exire ad actū Pro-
 uer. xx. Rex qui sedet in solio rē. Qd̄ autē sequit̄: vos autē
 nolite stare: s̄ p̄sequimini rē. idem est ei qd̄ dī hic (et nō cō-
 uertar donec deficiāt) qz si p̄uertar ego ipse deficiam: quia
 paruus sōns si nō obturet crescit paulatim i flumiū ma-
 gniū et parua scintilla magnam domuz incēdit Jacobi. iij.
 Ecce quātus ignis q̄ magnā siluam incendit Eccli. xi. A
 scintilla vna auget ignis: s̄ querit quō dicat iustus (p̄se-
 quar rē cōprehendā: diuidam spolia implebit aia mea
 euaginabo gladiū meū interficiet eos manus mea: sed h̄
 est qz semp cōtrarietas est inter impiū et iustū hominem.
 Prover. xxix. Abominant̄ iusti virū impiū: et abomi-
 nant̄ impij eos qui in via recta sūt. p̄sequit̄ ergo male ini-
 micus cum homo delectat̄: cōmp̄endit cū homo consen-
 tit: diuidit spolia cum p̄ manifestū actum diuidit boiem a
 deo anima eius implet cū homo assuefacit: euaginat gla-
 diū cū vsq; in finē cōtinuat et pctm̄ hoibus manifestat: vt
 p̄ exemplū illius alios capiat: vñ et Amon seruus Dauid
 rasit dimidiā partem barbe et vestes eozū p̄cidit vsq; ad
 nates. ij. Reg. x. Manus eius interficit cum morti eterne
 tradit qd̄ p̄p̄te est opus suū: vñ dicit manus mea.

Terfus

37

**Confringam illos nec poterunt stare: ca-
 dent subtus pedes meos.**
 Confringā illos) bñ dico qz nō cōuertar rē. s̄ quō defici-
 ent ecce (cōfringam illos) p̄imos motus et pctā minuta-
 tim cōfitendo non in quodam inuolucro Osee. x. Arabit
 iudas. i. p̄stiens terram cordis sui. i. pctā ordinate euertet
 et etiam singula pctā ad huc subdiuidet minutatim: h̄ est
 cōfringet sibi sulcos iacob. p̄pter hoc dī Math. xij. Inue-
 nit domū cordis scopis mūdātā: scopa autē nō mūdant̄ ni-
 si minuti pulueres: grossa s̄o cum pala cūciunt̄: cōfringū-
 tur autē ad lapidē. i. ad memoriā dñice passionis. Ps. He-
 atus qui tenebit̄ allidet paruulos suos ad petram. id est
 xpm̄: sic ergo cōfracti (nō potuerūt stare) sed (cadent sub-
 tus pedes meos) Sc̄i. iij. Sub te erit appetitus eius: et
 tu dñaberis illius. versus. Si rō subiecta deo: si mens rō,
 nisi menti caro sit subdita viuit homo: vel de dyabolo et
 alijs inimicis legit̄ (cōfringam illos) .i. totaliter frangam
 cum em̄ magno impetu in boiem irrūit: et ipse viriliter se
 opponit q̄si cōfringunt̄ sicut homo qui irrūeret in murū
 (nec poterūt stare s̄ cadent subtus pedes meos) Mala-
 chie. iij. Calcabitis impios cū fuerint cinis sub planta pe-
 dum vestrozū Luce. x. Ecce dedi vobis ptatem calcandi
 sup serpētes: et sup oēm virtutē inimici et nihil vobis no-
 cebit Sc̄i. iij. Ipsa cōteret caput tuū.

Terfus

**Et p̄cinxisti me virtute ad bellū: et supplā-
 tisti insurgentes in me subtus me.**

Et p̄cinxisti me) q. d. bec oia mihi erūt: qz (tu p̄cinxisti me
 virtute) istud supra habitū est et expositū et bis ponit̄ hic:
 qz oportet bis p̄cangi et in principio et in fine: finē est signi-
 ficat hic cū dicit ad bellū qd̄ supra nō dixit et cū hō totum
 bellū credit se p̄fecisse: tunc incipit ei bellū supbie sine in-
 anis glorie: vñ versus. Cum bñ pugnaris cū cuncta suba-
 cta putaris. q̄ magis infestat vincēda supbia restat: dum
 poteris vinci rē. p̄pter h̄ dicit Grego. Valde timendū est
 vicū qd̄ de victoria surgit vicior. h̄ autē bñ significatū est
 Sc̄i. iij. vbi cu dixisset dñs ad serpentē ipsa cōteret caput
 tuū: statim adiūxit: et tu insidiaberis calcaneo eius qd̄ ibi
 exponit Greg. sic. Caput serpentis p̄terere est vicia sugge-
 stiois manu sollicitē p̄sideratiōis a cordis aditu extirpare
 qui cū ab initio dēp̄bedit̄ p̄cutere calcaneū molit̄: qz qui
 prima tentatiōe nō p̄cutit decipe in finē tēdit: et Aug. Alia
 quecunq; iniquitas in malis opibus exerceat vt fiant: sup-
 bia s̄o etiā bonis opibus insidiat̄ vt p̄creat: vñ bñ rē hic
 (p̄cinxisti me virtute) .i. humilitate q̄ antonomasticē dicit̄
 dī sicut supbia maximū pctm̄. Ps. Emūdabor a delicto
 maximo. i. a supbia: et qz hō p̄dicta nō possit facere p̄ gra-
 tiā sibi datam nisi deus cooparet̄ illi grē. fm̄ illud Rom.
 ix. Non est volentis neq; currentis s̄ dei misericordis: iō sub-
 dit (et supplāstisti) qd̄ā pia et vtili fraude (supplā) tu. nō
 ego (insurgēs in me) .i. s̄ me (subtus me) ad Rom. xlt.
 Deus autē pacis p̄teret sathanā sub pedib; nris velociter

De supbia
vel inanis
gloria val
de timēda
sunt qz cō
surgit de
victoria vi-
ciorum.

38

**Et inimicos meos dedisti mihi dorsum:
 et odientes me dispdidisti.**

Et inimicos meos) Drauos mot? (dedisti mihi dor-
 sum) ne corā oculis meis eniat̄ ad delectādū Esa. xxxviii. Pro-
 iecisti post tergū tuū oia pctā mea: vt aliter et loquit̄ p̄pha
 in p̄sona xpi (et inimicos meos) iudeos (dedisti mihi dor-
 sum) vt p̄ueri p̄ pte sequerent̄ me: vt p̄ paulo q̄ de p̄-
 secutore factus ē discipulus et de multis alijs Esa. lx. E-
 nient ad te curui filij eoz qui humiliauerūt ter adorabūt
 vestigia pedum tuozū: oēs qui detrabebāt tibi (et odientes
 me) .i. in odio p̄seuerātes q̄ voluerūt p̄ueri (dispdidisti)
 p̄ vniuersū: et enumerat hic plures penas q̄s intulit dñs
 iudeis q̄ noluerūt p̄ueri: prima est disp̄sio Ezech. vi. Re-
 linquā in vobis eos q̄ fugerint gloriā in gentibus cū disp̄-
 sero vos in terras Esaie. j. Derelinquet filia syon vt vni-
 braculū in vinea: et sicut tuguriū in cucumerario: et sicut ci-
 uitas q̄ vastat̄. Sc̄da pena est qz nō fuit eis auxiliū nec a
 deo nec ab alio vñ dicit.

Allegorie
de p̄po

De penis
iudeozum

39

**Clamauerūt nec erat qui saluos faceret:
 ad dñm nec exaudiuit eos.**

Clamauerūt) ad eos q̄s coluerūt nec erat ex dijs falsis
 (qui saluos faceret) clamātes nec mirū qz solus xpus sal-
 uator est Act. iij. Non em̄ est aliud nomen sub celo datū
 hoibus in q̄ oporteat nos saluos fieri Hier. ij. Ubi sunt
 dij tui q̄s fecisti tibi surgāt et liberēt te in die afflictōis tue
 et nō inueniētes auxiliū in dijs suis postea (clamauerunt
 ad dñm nec exaudiuit eos) Esa. j. Cum multiplicaueritis
 orōnem nō exaudiā: et subiūgit cām: manus em̄ vte plene
 sunt sanguine: de q̄ dixistis Math. xxvij. Sanguis ei⁹ su-
 per nos et sup filios nros Prover. j. Tunc inuocabūt me
 et nō exaudiā. Tercia pena ē: qz eos disp̄sōs attereret: de
 quo addit.

40

**Et cōminuam eos vt puluerem ante faci-
 em venti: vt lutum platearum delebo eos.**

Et cōminuam eos) .i. diuersis penis afficiā (vt pulueres
 ante faciē venti) qui semp a vēto mouet̄ et sp̄rgit Ezech.
 v. Ventilabo vniuersas reliquias tuas in oēm ventum. et
 post subdit. euaginabo gladiū meū post eos. Quarta pe-
 na est iustificatiō eoz: de q̄ dicit (vt lutū platearū) qui ab
 oibus p̄culcat̄ delebo eos Esa. x. Mandabo illi. s̄ fema-
 che. vt auferat spolia et diuidat̄ p̄dā et ponat̄ illū. s̄ pplm̄
 iudeozū in cōculcatiōe q̄si lutū platearū: p̄t etiā legi de
 q̄libet pctōre qd̄ dicit (cōminuam eos) .i. pctōres q̄s dñs

41

Moraliter

ni) dicunt qz filij huius seculi facti sunt ad hereditate seculi festinantes z de hereditate celesti no curates s sicut dicit Prover. xx. Hereditas ad qua festinat i principio in no. bn. care. in h (mentiti sunt mibi) qz pactu qd fecerunt de ricia recipiendo ordines vel religiosi in pfessione z triplici voto no tenuerunt: s di Ezech. xvij. Qui dissoluit pactum nunqd effugiet (filij alieni inueterati sunt) qz ad veterem boiem redierunt (z claudicauerunt a se. suis) psilioz qz debebant seruire: s pot mo eis dici illud qd supra dictu est co siliu inopis cofudistis qm dñs spes eius est.

45 **Uiuat dñs z bñdictus deus meus: z exaltet deus salutis mee.**

Quarta ps vbi ecclesia leta p supradictis munera dei laudat z dicit (uiuat dñs) p natura in se. Job. vi. sicut pf vita habet in semetipso: sic z filio dedit vita hie in semet ipso z p effectum in alijs Gal. ij. **Uiuo ego iam no ego: uiuat aut in me xpus (z bñdictus deus meus)** .i. ore fidelium laudatus deus meus dicitur filius Esa. ix. **Filius dat? est nobis.** Ps. **Bñdicat nos deus deus nfr bn. nos deus (z exaltet)** in corde laudantium: z subdit cas gre laudandus z exaltandus est. Prima est qz saluator est: vñ dicit (deus salutis mee) supple actor vel dator salutis gre in pñti z glorie in futuro. Ps. **Tu es ipse rex meus z deus meus qui mandas salutes iacob.** Ps. **Opatus es salutē in medio terre.** Secda est qz facit vindictā de inimicis: vñ addit.

46 **Deus qui das vindictam mibi: z subdis populos sub me: liberator meus de inimicis meis iracundis.**

Deus qui das mibi vindictas Deut. xxxij. Sanguine seruatoris tuoz vlcisec Eccl. xxvij. Qui vindicari vult a dño inueniet vindictā: duo retinuit sibi dñs gloria z vindictā Esa. xlij. **Gloria meā alteri no dabo Heb. xij. Mibi vindictā z ego retribuā Deut. xxxij. Vea est vltio. Tercia qz eos suppeditat z subdit (pplos sub me) dicit autez bis (sub) qz duplex est subiectio. i. corporum z cordium: vel opatiois z voluntatis fm illud Eph. vij. Non ad oculum seruitēs qñ hoibus placētes s vt serui xpi faciēs volūtatē dei ex animo cum bona voluntate seruiētes sicut dño z no hoibus. Quarta est: qz liberat ab hostibus: vnde dicit (liberator meus) Job. viij. **Si filius vos liberauit ve. re liberi eritis (de inimicis meis) malis hoibus vel demonibus (iracundis) Sicut fuerūt tyranni in primitiua ecclesia vel ipsi demones: qz ideo irascunt: qz a fragilibus hoibus supant z p h maior est triumphus hois vincētis: vñ dicit Greg. vbi maius piculū in plio maior gloria in triū. pbo in Numeris. xij. Quibus cōpati qñ locuste videbamur ibi dicit Orig. grande spectaculū vbi locuste. i. infir. mi hoies gygantes. i. demones deuincit. Quinta cā est qz tribulationē inimicoy puertit in gloriā scōy: vñ subiungit****

47 **Et ab insurgentibus in me exaltabis me a viro iniquo eripies me.**

Et ab insurgentibus) .i. p surgētes (in me) .i. ptra me (exaltabis me) .i. honorificabis. Ps. **De torrete in via bi. p. pterea ex. ca. h signat Gen. vij. Vbi dicit qz multiplicatae sunt aquae eleuauerūt archā in sublime a terra aque sūt tribu latōes archa ecclesia. Greg. mala q nos exterius turbant mentes nras ad celestia leuāt: vñ in Job. xvij. Per arcturū signat ecclesia: nunqd ptingere valebit micātes stel las pliaades: aut gyrus arcturi poteris dissipare ibi glo. in arcturo qui p girū suū nocturna spacia no casur? illustrat ecclesia designat q fatigat oēs quidē patit: nec tñ ad defectum pñti status inclinā girū laborū tolerat: s ad occasum cum tpibus no festinat. Sexta rō est: qz capturos eripit: vñ dicit (a viro iniquo) .i. a malo homie: vel dyabolo (eripies me) p hoc notat qz infert dyabolo violentia: qñ quis ab eo eripit Esa. ij. **Disviolenta pdatio cū tumultu Ero. iij. Non dimittet vos rex egypti vt catis nisi in manu valida.****

48 **Propterea cōfitebor tibi in nationibus domine: z nomini tuo psalmum dicam.**

Propterea) .i. ppter pdictas causas (cōfitebor tibi) id e laudabo te Eccl. vlti. cōfitebor tibi dñe rex z collaudabo te deum saluatore meū zc (in nationibus o dñe) .i. in congregatōe iustozū ad maiore laudē: maius est em laudare coram multis qz corā vno. Ps. **Cōfitebor tibi in ecclesia magna.** Item io in nationibus vt ipse filr laudent: vel (in nationibus) .i. inter gētes q dicunt natiōes: qz ad huc sūt in pctō in q nate sunt gentes. i. geniti tales: z h maius est laudare deuz inter inimicos qz inter amicos fideles. Ps. **Docebo iniqs vias tuas Act. ij. Gas electionis mibi est iste vt por. no. meū co. gen. z re. zc. s qz no sufficit laus dei sine opibus: id subiungit (z noi tuo psalmū dicā) dicere ad pfessione pñnet psallere ad opatioz z bn sil iugit: qz vt dicit Greg. **Loquetis autoritas pdif cū vox ope no iuuat.** Item qz opatio bona quedā vox est apud deum magnificans: h iugit illi qd supra dictuz est (exaltet deus salutis mee) deus dico.**

49 **Magnificās salutes regis eius z faciēs misericordiam christo suo dauid z semini eius vsqz in seculum.**

Magnificās zc) s interpositū est de laude postqz istud sequit in q ponit cā materialis laudis dei vere est laudā. dus: qz est (magnificans salutes regis eius) .i. xpi regis a pte pñtuti qui dicit in ps. ego autē constitutus sum rex ab eo zc. **Hiere. xxiij. Suscitabo dauid germen iustuz z reg. rex zc (salutes) dicit pluraliter: qz saluauit a pctō a diabolo: ab inimico a morte: has salutes magnificauit deus pñ mo vt dictū est: qz xps pctū no fecit Esa. liij. qui peccatū no fecit zc. Secdo qz in nullo dyabolo succubuit Job. iij. Venit em princeps mūdi huius z in me no habet quicqz. Tercio qz inimicos eius suppeditauit. Ps. **Donec ponā inimi. tu. sca. pe. tu. Quarto cum resurgere faciēdo: vñ cā tam? de eo qui mortē n. mo. de. z vi. re. re. Dsee. xij. Ero mors tua o mor: vel (salutes regis eius) .i. quas fecit rex eius. i. xps. vñ ps. **Opatus est salutem in me. terre: s h dicit pluraliter (salutes) qz fecit salutem oi genti: has salutes fecit xps humiliter patiēdo: z deus p magnificauit eas xpm a mortuis suscitādo. Itēz (salutes) fecit rex iste xps pplo isrl. in exitu de egypto z in ingressu in terrā pmissionis: has magnificauit de? p sicut dicit Eccl. xxxvj. glorifica manū z brachiū dextrū exata furore z cf. funde iram extolle aduersariūz afflige inimicū. Pōt etiā exponi de viro iusto vt dicit sic. magnificās deus sa. reg. ei) .i. viri iusti qui dicit rex eo q se regit qd fit pcpue p bu. militatem Prover. xvj. **Melior est patēs viro forti z qui dñatur animo suo expugnatoze vrbium z dñ no solū rex: s rex (eius) .i. dei ad dñam regum maloz qui no sunt reges dei: s dyaboli Dsee. viij. Ipsi regnauerūt z no ex me principes extiterūt z no cognouit. i. non approbauit (salutes) pluraliter. i. salutem corpālē gratuitā ppetua: saluat em dñs salute corpālē: vñ ps. **Domies z iumēta saluabis dñe. z hanc magnificat: qz non solū necessaria: s z oia dat boi. i. Cor. iij. Oia nra sunt zc. Sap. i. Creauit deus vt ef sent oia z sanabiles fecit natōes oim terraz. Item saluat salute gratuita. i. gra. Ps. **Salus tua ego sum hanc magnificat no solum pterita vel pñtia dimittēdo: s etiā a futuris pseruādo z etiā non solum ppria s z aliena pabus supplicantū pdonādo. Item saluat salute ppetua. Ps. **Quēdē fa. t. z sal. e. Pbil. iij. Saluatore expectamus: dñm nrm iesum xpm qui reformabit cor. bumi. nre pfi. cor. da. sue. hanc magnificat vltra meritū donādo Rom. viij. No sunt pdig. passio. huius tpis ad futurā gloriā q re. in nob Luc. vj. Mensurā bonā z pfer. z coa. z su. da. in si. nostz nec solū (magnificās zc) sed (z faciēs misericordiam xpo vn. cto (suo) sicut habet Matb. iij. **Hic est filius meus dilectus: dauid dō manu forti z liberatoz: qz sicut Dauid ad isram liberauit pplm isrl. de manu Golie et pbilistim. sic xps liberauit nos de manu golie z pbil. Spñaliter golias interpretat transmigratio pbilistim duplex ruina: ipse dō liberauit nos a transmigratōe babyli. i. ne transmigrare. mus ad pfusionē eternam z de manu pbilistim. i. a ruina****************

corporis et anime: sed non in ipsa persona facit misericordiam... in seculum sine fine.

Ps. xviii.

Psalmus XVIII. Celi enarrant gloriam dei: et opera manu eius annuntiat firmamentum.

Titulus. In finem ps. David (in finem). i. xpm dirigit nos ps iste: vel (in finem). i. in plenitudinem temporum...

1. Dies diei eructat verbum: et nox nocti indicat scientiam.

Dies diei succedens (eructat verbum). i. dnm plenissime pdicat. ps. ordinat. t. pfe. vi. qm oia fer. tibi (et nox noc.) succedens (indici sci.) de dno Eccli. xxxiii. qre dies die superat...

2. Non sunt loquere: neq sermone quoru non audiantur voces eorum.

Non sunt loquere neq ser. quo. no au. vo. e. i. ocs nationes in qbus sunt diuersa genera linguaru pnt p creaturas intelligere creatore et sic.

3. In omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum.

In oem terra. i. pvniversam orbem (exiit) manifeste (sonus eo.) i. creaturaru supradictaru: sonum aut notat iudicium creatoris sonu dicit qtuq ad ydioras et simplices verba qstum ad sapietes: vn addit (et in fi. or. ter. ver. e.) qz in celo no apparet aliqd notius sole. id diffusus subiungit de sole dices.

4. In sole posuit tabernaculum suum: et ipse tanq sponsus pcedens de thalamo suo.

In so. po. ta. su. qz ibi relucet vestigia trinitatis in sole sut tria equalia rotunditas luciditas caliditas (et ipse) sol (tanq sponsus) qui bene ordinat est (pcedens de thalamo suo). i. in ortu solis rubicundus ad modu sposi: ita pe hic exponi ad lram. Mystice aut sicut supra diuidendo psalmu tetigimus hic agit de pdicatore noue legis. sic aut pcedentibus cotinuari pot. supra ondit ecclesia multa bnfi cia sibi a dno fuisse collata. s. p pdicatione aplosu et incarnationem dmi. Primo ergo ondit qui pdicauerit dicens (celi). i. apli conseci secretor: sicut celi: qz celat secreta dei di a celando sic isti q tn secreta reuelata sunt eis Job. xv. Quecunq audiui a pre meo nota feci vob. Secdo ondit qd pdicauerit cum addit (enarrat gloriam) Tercio ostendit eos p aductum sancti sps fuisse pfirmatos dicens (et firmamentu). i. apli igne sps sancti firmati (annuntiat opa manu eius). i. dei. Ps. Annunciant opa dei. vel de pdicatoribus exponit (celi). i. pdicatores qui dicunt esse celi fm eorum multas ppietates qz videlicet sunt.

Mystice

Primo subtile p intelligentia Prouer. j. Intelligentes gubernacula possidebit. Sec. iiii. Quia tu sciam repulisti re pellam te ne sacerdotio fungaris mibi: intelligere aut de.

bet pdicator quis scit vel debeat esse ipse qui pdicat. Item quid pdicat et qu et quantum: vn Luce. xij. Fidelis seruus et prudens quem constituit dñs sup familia sua: ecce quis aut qualis: vt det illis in tpe: ecce qn. critica scz electe doctri ne: ecce quid. mensuram: ecce quantum.

multas p ppietates celorum.

Secdo sunt alti p vite eminentiam. Greg. qua necessitate compellit summa dicere: eadem necessitate compellitur summa monstrare.

Tercio clari p bonam opinionem Eccli. xxxj. Splendidu in panibus bndicet labia multoru et testm veritatis illius fidele in nequissimo pane murmurabit ciuitas.

Quarto sunt calidi p charitatis feruore Greg. qui charitatem ad primu no habet officiu pdicandi assumere non debet Can. iij. Sicut vitia coeanea labia tua et elo. t. dulce

Quinto sunt mundi p intencione Math. vj. Si oculus tuus fuerit simplex totu corpus tuu lucidu erit. Ps. Cor mundu crea in me et mudi etiā p cotinentia Greg. fordes tergere no valet manus q lutum tenet.

Sexto ordinati p discretionem Leui. ij. In oi sacrificio offeres sal. et xj. Leui. aial qd no diuidit vngulam immun. dum reputat.

Septimo volubiles p discursum ad pdicationem. Ps. famem patientur vt canes et cir. ci. Math. iij. Circuibat xps totam galylea docens in synago. eorum et pdicas euā gelium regni.

Octavo rotundi p simplicitatem no habentes angulos p duplicitatem Jacobi. j. Vir duplex animo inconstans est in oibus vjs suis.

Nono casti helyos p humilitate et pacez. Ps. In pace factus est locus eius: bi ergo (celi enarrant) no dicit narrant s (enarrat) pe. n. notat q vita debet pcedere pdicatione. i. qd in eis e foris pdicet alioquin dici pot eis q ali. um voces teipm no doces qui pdicas no suradu furians: ideo dicit dñs Job. vij. Qui sine pcto est vrm pimus in illa lapide mittat. lapis ibi di auctas sacre scripture Esa. liij. Generatione eius quis enarrabit. Ps. Quis loquet potestas dñi. i. qualis: vel (enarrat). i. extra narrant. i. cis qui sunt extra. i. malis. non tm bonis Math. ix. Non est opus valentibus meis: sed male habentibus: non veni vocare iustos tm: s pctores. et Grego. recorde se asserit q ortis finetibus in flumine aqua spergit (gloria dei) no sua Job v. Ergo gloriam mea no quero: gloria dei est incarnatio: passio: resurrectio: ascensio: equalitas filij ad patre et huius (et opa ma. e. an. fir.) pdicatores non solum celsi (firmamentu) qz no solu bona q pdicta sunt debet die: s in illis costantes et firmi esse anteq pdicatores fiat Luce. vl. sede te in ciuitate quousq induam i virtute ex alto. Item sicut (firma.) in dispoñe mudi. vltimu est sic pdicatores debet esse nouissimi et vltimi in oculis suis. Item firmamentu est remotissimu a terra: sic pdicatores debet esse Esa. lx. c. Qui sunt illi qui vt nubes volant. Item firmamentu ve. locissime et cotinue mouet: sic pdicatores debet semp moueri ad occidentem huius vite et ad orientem future vite: vel p exteriorē tribulatione vel p interiorē voluntate p pntudine mouedi p veritate. Item firmamentu separat aquas ab aquis: sic pdicatores oues ab hecdis: hec tria notat aplos. j. Cor. iij. Puto deus nos aplos nouissimos ostendit. Ecce pumū taq morti destinatos. Ecce scdm qa spectaculum facti sumus mundo et. Ecce tertiu: qz boni edificant: mali vo scandalizant (opa ma. eius) creatois et re creatois (annunciat). q. bonum nunciu: vn di euāgelium qst bonu nunciu. Et nota q (celi) dicit plr (firmamentu) singulariter vt sic significet q licet habeat plura verba plures sint psonae: tm totu debet ad vnu referre et qd eis e necessaria fidei doctri ne et charitatis vnitas: vn etiā cu di cit (celi) adiungit (gloria) et e conuerso cu dicit (firmamentu) singulariter coniugit opa in plali. Nota etiā q (celi) dicunt no solu pdicatores: s etiā qlibet fideles: et pcpue viri spuales: qz sicut in celo sut sex signa p q ascendit sol. et sex p q descendit: sic in qlibet viro pcpue spuali debet esse sex gradus qbus ascendat ad dnm. et sex qbus ad sui cognitione descendat. Primus gradus ascendendi ad dei expo.

Quali pdicatores firmamenti conditio nes hie debent.

Gradus i viris spualibus ascē dēti ad deū et descendēti ad sui co.